

Jau išėjo iš spaudos knyga "BADAS". Kaina 75c.; apdaryta — \$1.00. Kiekvienas nusipirktė.

L A I S V Ė

Draugai! Ar L.S.S. kuopa, prie kurios jūs priklausote, jau prisirašė prie "Laisvės Bendrovės"?

34

BALANDŽIO (RIL) 26, 1918 m., BROOKLYN, N.Y.

VIII METAS.

Karės žinių sutrauka.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Sustojus didžiamjam vokiečių užpuolimui Flandrijoje ir Pikardijoje dabar Londone, Paryžiuje ir Washingtone kyla įvairūs spėjolimai apie tai, kaip ilgai ta pertrauka tęsis ir kur klus sekantis vokiečių smūgis. Niekas netiki, kad tas vokiečių užpuolimas jau visiškai pasibaigė.

Kaip anglų taip ir francūzų vyriausiose stovyklose esanti korespondentai sutinka tame, kad vokiečiai drūtinai savo spēkas daugelyje apiešnių abejojose mūšio linijose. Priešai kaip galima greičiau veža artyn savo kanuoles ir daro kitokių priesirengimus, kurie parodo, jog greitai vėl prasidės mūšys nemenkesnis už ką-tik užsibeigusį.

Vokiečiai sulaukyti.

Nors vokiečių nuostoliai perėitą mėnesį buvo labai dideli, vienok ne ant tiek, kad jie jau nebegalėtų tęsti užpuolimų vienoj arba ir daugely vietų. Nuostoliai buvo ant tiek dideli, kad priešė sustabdyti užpuolimą, idant naujai susitvarkius ir palaukt privežant reikmenų. Tas buvo reikalinga ypač Flandrijoje. Tačiau Pikardijoje, sulyg korespondentų pranešimų, priešų spēkos visą laiką buvo augščiausiam savo drūtumo laipsnyje. Iš to aišku, kad vokiečiai galės užduoti sekantį smūgį ar Flandrijoje, ar kokioj-nors Pikardijos dalyje arba ir keliose vietose ant sykio. Padėjimas Ypres apiešnių, kur anglai vis dar laikosi prieš visas vokiečių pastangas ir smarkus vokiečių užpuolimą i pietus nuo minėtos apiešnių pado, jog vokiečiai yra veik pasiryžę atakuoti anglius šiaurvakaruose nuo Ypres. Angliai su dideliu pasiryžimu gina savo pozicijas GivenchyFestubert kalvose. Vokiečiai smarkiai atakuoja anglų apsidrūtintimus ant Kemmel kalno, i pietvakarus nuo Ypres, o taipgi anglų linijas i šiaurius nuo Lys kanalo ir i šiaurvakarus nuo Givenchy.

Yra ženklų, jog prasideda smarkesnis veikimas Albert apiešnių, i šiaurius nuo Somme upės. Tas rodytų, kad vokiečiai gali vėl bandyti prasilausti tarpe Amiens ir Arras, kad sunaikinti toj vietoj įsikūsius priekyn anglų pozicijas ir eiti i šiaurį ant Amiens.

Paimta 60 vokiečių.

Matomai norėdami pagauti žinių apie rengiamą Albert apiešnių užpuolimą, anglai energiskai užpuldinėja ant vokiečių. Pranešama, kad vėliausiu užpuolimu sustiprinta apsigynimo linijos ir paimta nelaisvėn apie 60 vokiečių.

AMERIKIEČIAI PAMOKINO VOKIEČIUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Netikėtas vokiečių veiklumas prieš amerikiečius, kurių pozicijos randasi i šiaurvakarus nuo Toul ir i rytus nuo St Mihiel, buvo, matomai, išdidus užsigėidimas "pamokinti amerikiečius". Tena 3,000 rinktinų vokiečių kareivių netikėtai užpuolė amerikiečius. Vienok išrodo, amerikiečiai gerai pamokino pačius užpuolikus.

Vėliausi apie tą mūšį pranešimai rodo, jog vokiečiai buvo pradūrę amerikiečių liniją ir užgriebę kaimą Seicheprey, bet greitai tapo išvyti laukan ir visos pozicijos atimtos atgal. Amerikiečių nuostoliai apskaitomi nuo 200 iki 300, iš kurių 187 vokiečiai sakosi paėmę nelaisvėn. Vokiečių nuostoliai užmuštais, sužeistais ir nelaisviais apskaitomi tarpe 300 ir 400.

SOCIALISTĖ R.P.STOKES APKALTINTA.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Kansas City, Mo., 23 d. balandžio. — Vietos federalis prisaikintųjų teismas šiandien išnešė apkaltinimą žinomai socialistei RosePastor Stokes iš New Yorko. Ji apkaltinta perzėgime i statymo prieš šnipinėjimus. Dabar poni Stokes yra paliausuota po \$10,000 parankos.

Jai užmetama, kad ji kalbėdama moterų kliubui pasakiusi, jog karė prieš Vokietiją yra vedama apgynimui kapitalistų reikalų.

ANGLAI UŽBLOKAVO 2 VOKIEČIŲ KANALU.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

London, 23 d. balandžio. — Šiandien anglų karės laivai užpuolė ant vokiečių povandeninių ir kitokių laivų stovyklų prie Ostend ir Zeebrugge, Belgijos pakraščiuose, ir, pasiryžę užblokuoti abi tas prieplaukas, susprogdino ir paskandino penkis cemento prikrautus laivus. Laivus paskandino kanaluose,

se, kuriais iš minėtų prieplaukų vokiečių laivai išplaukia i plačią jūrą.

Iki šiol dar gerai nepatirta ant kiek tie kanalai tapo užtvėrti, tačiau, sulyg jūrų ministerijos pranešimo, užpuolimas buvęs "gana pasekmingu".

Tame užpuolime anglai nustojo vieną torpedinių laivų naikintoją, 2 motorinių laiveliu ir 2 valtis. Vienas vokiečių naikintojas buvo torpeduotas.

Laisvės paskola jau perėjo pusę visos sumos.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Washington, 23 d. balandžio. — Šiandien valstybės izdo departamentas paskelbė, kad Trečios Laisvės paskolos bondų jau išparduota daugiau, negu už pusę visos paskirtos sumos. Iki šiaudien viso labo parduota už \$1,596,709,900.

VOKIEČIAI GRĄSINA NEW YORKUI ORLAIVIAIS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

London, 23 d. balandžio. — Vienam hollandų laikraščių tilpo straipsnis perspauzdintas iš "Vossische Zeitung", kuris išeina Berlyne. Tame straipsny tūlas vokiečių majoras Havers tvirtina, jog orlaivių užpuolimas ant New Yorko yra nevien galimas, bet ir tikėtinas. Jis sako, kad Vokietijoje dirbami nauji pavandeniniai laivai, kuri galės vežti suskliaustus orlaivius. Tie orlaivai galėtų jūrose stačiai nuo laivų pasikelti ir, užlėkę ant New Yorko, galėtų numest po 100 kilosų sprogstančios medegos; jie galės sū net šalies gilumon nukelti kokius 450 kilometrų.

TALKININKAI PADEDA BOLŠEVIKAMS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Talkininkų kariumenė padeda bolševikams nuslopinti finų reakcionierių sukilimą. Talkininkų kariumenė tapo išsodinta Murmansko prieplaukoje, netol miesto Kola, prie Baltosios jūros, kad padėti anglų jūrininkams, kurie jau prieš keletą savaičių tenai išsodinti. Iki šiaudien bolševikų cenzorius nepraleido žinių apie tai, kad anglai padeda rusų valdžiai. Jūrininkai buvo išsodinti, kad pagelbėti apsaugoti gelžkelelį, kuris tiesiasi iš Rusijos vidurio i Murmanską ir Archangelską — du svarbiausiu šiaurinės Rusijos portu.

Talkininkų kariumenė dabar saugoja Murmano pa-

kraštį ir gelžkelelį. Finų baltoji gvardija atakavo gelžkelelį tarpe Murmansko ir Archangelsko, netol miestelio Kem, bet juos pasitiko talkininkų kareiviai ir atmušė. Pranešime iš Maskvos sakoma, kad norėdami minėtoj vietoj užpušti finai, sykiu su jiems padedančiais vokiečiais, turėjo perzėngt Finlandijos ribas ir įsiveržti i Rusijos teritoriją bent per 150 mylių.

"Praneša apie smarkų mūšį raudonosios ir baltosios gvardijos i šiaurius nuo Viborgo.

Maskvoj neseniai įvyko anarchistų sukilimas, kurį tačiau bolševikams pasisekė nuslopinti. Mūšiuose su anarchistais nuostolių buvė iki 100 žmonių. Dabar tarybų kariumenė pilnai apvaldė miestą. Bolševikų valdžia stengiasi sugrąžinti savininkams sumišimo laike išplėstus daiktus.

Bolševikai nori sugrąžinti Lietuvon Pabėgėlius.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Bolševikų valdžia pasiūlytė Vokietijai reikalavimą, kad ji daleistų pabėgėliams iš Lietuvos ir Lenkijos, kurie dabar yra Rusijoje, grįžti i savo buveines. Iki šiol jokio atsakymo dar negauta. Rusijoje tokių pabėgėlių yra daug tūkstančių ir jų skaitlius nuolat didinasi. Pabėgėliai kenčia didelį vargą iš priežasties trūkumo maisto.

Kareivių ir darbininkų atstovų seimas Voronežiaus gubernijoje užprotestavo prieš Ukrainos Rados prisaivinimą keturių Voronežiaus gub. pavietų. Seimas tvirtina, kad tie pavietai skūriasi nuo Ukrainos politiška, ekonomiškai ir etnografiškai, ir kad priverstinai prijungimas būtų blėdingas vietos gyventojams.

GAL REIKĖS PUSIAU SUMAŽINT LAIKRAŠČIUS.

New Yorke dabar yra laikraščių leidėjų bendrovės susivažiavimas. Susivažiavime pranašaujama, kad sekančiais metais gali prisieiti taip, kad reikės ant pusės sumažint visus laikraščius. Tas bus reikalinga dėl lei stokos popieros.

Susivažiavimas svarstys kaip geriaus sutvarkyti popieros pristatymą. Daug Aurių tautininkų partijos vadas, John Dillon, gavo tos įstatymus, kurie įeina nuo Sydney (Australijoje) galėn nuo 1 d. liepos, ir apie arcivyskupo telegramą šitolaikraštinių popieros kainas. Susivažiavime dalyvauja virš 1000 leidėjų ir popieros išdirbėjų.

Kas darosi Airijoje.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Karės valdžia kontroliuoja Airiją.

London, 22 d. balandžio. — Laikraščio Daily Chronicle korespondentas praneša, kad karės valdžia paėmė savo kontrolėn svarbiausius Airijos gelžkelelius, pačtos ir telefonų stotis. Toliaus praneša, kad Dubline pereitoj subatoj policija konfiskavo visus ginklus ir amuniciją, kokie tik buvo geležių krautuvėse ir kalvėse; sakoma — tas pats bus padaryta visoj Airijoje.

Airiai prisiekia kovoti prieš konskripciją.

Dublin, Airija, 22 d. balandžio. — Susivieniję, kaip retai kada buvo, Airijos gyventojai šiandien pasiryžo "priešintis emimui i kariumenę visais geriausiai būdais, kaip tik galima".

Vakar visoj Airijoje šimtai tūkstančių žmonių priėmė prieškarinę prisieką. Visose katalikų bažnyčiose kunigai siekdino žmones, kad neiti kariumenėn.

Niekur nebuvo jokios betvarkės; prisiekdinimas visur įvyko kuoramiausiu būdu.

Ne vien kunigai, bet ir vyskupai padėjo siekdinti žmones ir sakė prakalbas. Jie perspėjo visus nuo pakrikusio ir neapsvarstyto veikimo ir ragino elgtis taip, kaip lieps organizatoriai ir vadovai.

Ross'o vyskupas, kalbėdamas 3,000-ei miniai, pasakė, kad konskripcijos įsakymas dar kol-kas neįsteistas ir dar per kelias savaites nebus išleistas, o gali ir visai jo neįsteisti. Jis pasakė, kad jei žmonės bus rimti ir pasiryžę, tai konskripcijos visai nebus.

Visoj šaly vakar daugiausiai buvo kalbama apie konskripciją. Prieš prisiekiant žmonėms buvo aiškinamas priverstinio kareiviavimo įstatymas ir kodėl politiški priešingi vadovai jam priešingi. Patį prisiekia tankiausiai buvo daroma ant šventoriaus arba bažnyčios svetainėj. Kunigai skaitė prisiekos žodžius, o susirinkusieji paskui juos kartojė. Daug kur prisiekusieji pasirašė po priimta prisieką, o kai kur prisiekė vien rankų pakėlimu.

San Francisco, Cal., 23 d. balandžio. — Šiandien Suvienytų Valstijų apskryčio teisme liko nušautas indusų laikraščio redaktorius Ram Chandra. Nušautasis sykiu su kitais 31 buvo teisiamas už konspiraciją sukelti Indijoje revoliuciją prieš Anglijos valdžią. Jisai redagavo indusų kalba laikraštį "Ghandr" ("Revoliucija"). Jį nušovė vienas iš kitų kaltinamųjų Ram Singh. Pastarąjį tame-pat momente nušovė teismo maršalas J. B. Holohan.

Kadangi vyriausia valdžia visą laiką priešinosi suteikimui Airijai savyval-

dos, nors Anglijos gyventojai ir pavaldiniai to geidė, mes, išreikšdami Airijos ir Australijos gyventojų demokratiškus norus, prašome valdžios tuoj suteikt Airijai savyvaldą, ir, kadangi prievarta Airijoje visuomet bus nepasekminga, mes energiskai protestuojame prieš visokį Anglijos valdžios pasikėsinimą įvest Airijoje konskripciją."

Protesto streikas Airijoje.

Dublin, 23 d. balandžio. — Visos Airijos darbininkai šiandien apskelbė generalį vienos dienos streiką. Tuomi streiku protestuojama prieš priverstiną emimą kariumenėn ir parodomas pasiryžimas tam emimui priešintis.

Visoj šaly ir visų pramonės šakų darbininkai šiandien švenčia ir visa industrija yra suparalyžuota.

PREZIDENTAS UŽTVIRTINO ĮSTATYMĄ PRIEŠ SABOTAŽĄ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Washington, 23 d. balandžio. — Šiandien prezidentas Wilsonas savo parašu užtvirtino įstatymą prieš sabotažą. Sulyg to įstatymo, naikinimas karės medegos arba kenkimas karės industrijai bus baudžiamas \$10,000 bausmės ir 30 metų kalėjimo.

MAJORAS AREŠTUOTAS KAIPO PRIEŠŲ ŽMOGUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Washington, 23 d. balandžio. — Čionai suareštuotas, kaip priešų šalies žmogus, miesto Michigan City, Ind., majoras F. C. Miller. Minėtas majoras esąs vokietis. Jisai atvažiavo Washington antų pilietystės popierų. Pirmas popieras jisai išsiėmęs dar prieš karę.

INDUSŲ LAIKRAŠTININKAS NUŠAUTAS TEISME.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Los Angeles, Cal., 22 d. balandžio. — Čia įvyko gana smarkus žemės drebėjimas. Miestai Hemet, San Jacinto ir San Bernadino, pietinėj Californijoje, gana skaudžiai nukentėjo. Kiek žuvo gyvasčių — iki šiol dar tikrai nežinoma.

Nuostolių padaryta iki \$500,000. Los Angeles'e viena moteris tapo užmušta, o kita pavojingai sužeista. Jau daug metų šioj apiešnių nebuvo atsitikę tokio smarkaus žemės drebėjimo.

BRONX'O SOCIALISTAI KRITIKUOJA SOCIALISTUS ALDERMANUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Bronx'o (šiaurinė dalis New Yorko) socialistų partijos kuopa nutarė išnešt perspėjimą septyniems socialistams miesto tarybos nariams, kurie balsavo užgirdami trečią Laisvės paskolą. Tą paskelbė žydų socialistų liigos pirmininkas W. Edlin.

New Yorko laikraščių pardavėjai nepardavinės vokiečių laikraščių.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Nuo šiol New Yorke nebus pardavinėjama elevatorių ir "subway" stotyse jokie vokiška kalba spausdinami laikraščiai. Tame pasidarbavo poni Oliver Field, kuri rūpinasi visai vokiškus laikraščius uždaryti.

NAUJAS AUSTRIJOS UŽSIENIO MINISTERIS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Amsterdam, 17 d. balandžio. — Iš Viennos gauta žinia, jog Austrijos užsienio dalykų ministeriu, vieton grafo Cernin, paskirtas baronas S. Burian von Rajėč. Pastarasis jau seniau buvo buvęs užsienio dalykų ministieriu.

Cernin atsisakė nuo ministerystės iš priežasties paskelbto karaliaus Karolio laiško princui Sixtui.

Socialistas apšvietos komisijos narys areštuotas.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Cleveland, 19 d. balandžio. — Vakar, federalės valdžios įsakymu, areštuotas socialistas A. L. Hitchcock, miesto apšvietos komisijos narys. Jis kaltinamas perzėgime įstato prieš išdavystę išsi-reikškimais prieš Laisvės paskolą. Jį teis prisiekusieji teisėjai.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS CALIFORNIJOJ.

Los Angeles, Cal., 22 d. balandžio. — Čia įvyko gana smarkus žemės drebėjimas. Miestai Hemet, San Jacinto ir San Bernadino, pietinėj Californijoje, gana skaudžiai nukentėjo. Kiek žuvo gyvasčių — iki šiol dar tikrai nežinoma.

Nuostolių padaryta iki \$500,000. Los Angeles'e viena moteris tapo užmušta, o kita pavojingai sužeista. Jau daug metų šioj apiešnių nebuvo atsitikę tokio smarkaus žemės drebėjimo.

L. S. S. IV Rajono Koncertas ir Balius įvyks Nedėlioj, 28 April, 1918, Labor Lyceum, 949 Willoughby Avenue, Brooklyn, N. Y. Pradžia 3-čią valandą po pietų.

LAIKRAŠČIŲ IR GYVENIMO APŽVALGA

Per 24 valandas apsisuka smegenys.

"Draugo" redaktoriaus sykiu su žemės kamuoliu sukasi galvoj ir smegenys, tik tarpe žemės ir jo smegenų tas skirtumas, kad žemė neužmiršta, ką ji veikė per peraitas 24 valandas, o "Draugo" redaktorius visiškai užmiršta ir kada jo smegenys apsisuka, tai paskui dievai žino ką pradeda svėpelioti.

"Draugo" N91 jis perspaudino iš "Laisvės" visą V. Kapsuką laiška, rašytą V. Paukščiui ir tame laiške apbart kitko buvo pasakyta:

"Važiuk, jei tik gali, tuoj. Begalo didelis reikalas. Pyragų čia nerasi, bet darbo galybes. Išgyventi galėsi kad ir su šeimyna. Turi pasiryžti ir tuojaus važiuoti".

Po tuo laišku "Draugas" pridėjo tik "komplementą:

"Džiaugiasi ciciliko šmotas. Tik kas žin ar ilgam tas džiaugsmas".

Bet štai praslino 24 valandas, redaktoriaus smegenys apsisuko ir jis apie tą patį dalyką "Draugo" N92 štai ką rašo:

"Andai to laiško dalis buvo paskelbta ir dienraštyje "Drauge". Matyt, kad cicilikai už Lietuvą nemažai pinigų gavo, jei Kapsukas kaip Paukštį, taip ir kitus kviečia parvažiuoti Rusijon. Girdi, galite parkeliant su šeimynomis, turėsite gerą pragyvenimą. Tai dokumentas, kuris lietuvių tautai ateityje bus labai reikalingas."

Ar matote, kaip klerikalai moka iškraipyti faktus ir tuojaus lietuvių tautai "dokumentus" iškepti? Laiške aiškiai pasakyta, kad pyragų nerasi, bet darbo galybes. Pragyventi galėsi, kad ir su šeimyna. "Draugo" redaktoriaus tuojaus, sekančiame "Draugo" numery rašo, būk Kapsukas kviečia Paukštį ir kitus žadėdamas gerą pragyvenimą. Ar tai reikia didesnių begėdžių ir iškraipytojų faktų? Kapsukas žada ne "gerą" pragyvenimą, bet galybes darbo ir priduria, kad galima bus išgyventi, tai juk nieko nuostabaus nėra. Jeigu žmogus dirbs po 15 ar 16 valandų į parą, tai visgi galės užsidirbti ir ant pragyvenimo.

Bėda su tokiais žmonėmis, kurių smegenys ant tiek jau nusidėvėję, kad nežino nei to, ką jie patys vakar darė.

Kur yra kunigas Ežerskis?

Plačiai pagarsėjęs "Draugo" bendrovės viršininkas kun. Ežerskis dingio, tartum būtų į vandenį įkritęs. Laikraščiai buvo pranešę, būk vyskupas jį "ant pakūtos" išsiuntęs. Bet dabar eina gandas, būk tas "pakūtnykas", kurio Marytė įieško, gavo New Yorko artymojo apieilinkęj parapiją ir klebonauja. Suprantama, pato

klebonaus, pakol vėl kokias nors Marytę "neišsiųs" ant "pakūtos".

Apie tą "pakūtnyką" mes pasistengsime plačiau patirti ir tuomet pranešime jo "pakūtos" vietą.

Kunigo Mockaus byla.

"Truth Seeker"io N45 advokatas Theodoras Schroeder praneša apie kun. M.X. Mockaus bylos stovį. Kadangi mūsų visuomenė gana gausiai aukavo tai bylai, tai paduodame ištraukę iš advokato pranešimo.

Kun. Mockaus byla vėlėi atidėta iki birželio mėnesio.

Pirmasai Mockaus teismas įvyko Waterburio policijos teisme liepos mėnesį 1916 m. Jisai tuomet buvo nuteistas ir užsistatė \$1000 kaucijos "taikos užlaikymui". Antrasai teismas įvyko distrikto teisme. Tačiau tuomet jury nariai nepriėjo prie sutarties.

Schroeder prie bylos prisidėjo pabaigoje 1916 m. Jisai rūpinosi, kad teismas būtų atidėtas, nes reikėjo surinkti daug argumentų. 1917 rugpjūčio mėn. visi argumentai tapo priduoti prokurorui Prokuroras gavo taip daug medžiagos, kad iš jos galėtų išeit knyga 350 puslapių. Ta medžiaga parengta spaudai.

Advokatas surinko begalo daug faktų apie Amerikos įstatymus, palytinius "piktžodžiavimą prieš dievą".

Advokatūra jautėsi prastai ir pradėjo prašyti atidėti teismą vis ant tolesnio termino, o kadangi teisėjas Reeves ir prokuroras Riley šią vasarą, turbūt, baigia savo tarnavimą, tai byla bus perduota sekančiai administracijai. Kad kaip tai dar byla gali užsistėti net iki po kare. Abelnai, prokuratūra nesijaučia geranūpe, nes prieš daugybę advokato faktų — nieko neturi. Jos rankos tuščios.

Advokatas sako, kad visus konstitucijinius faktus ir argumentus, kuriuos išskėlė ši byla, reikia išleisti atskira knyga, kuri viso labo turės 500 puslapių. Dalis to darbo jau atlikta. Kitą darbo dalį — galutinai išleisti knygą trūksta pinigų.

Advokatas sako, kad visos aukos eis tik knygos išleidimui, bet ne jam ir ne "Truth Seeker"iui".

Kas nori prisijusti aukų lai siuonia šiuo adresu: 62 Vesey St., N. Y. City (arba Post Office Box 1610).

"Motery Balsas" N3.

Jau išėjo iš spaudos "Motery Balsas" N3, 32 puslapių. Ant pirmo puslapio randasi K. Markso paveikslas. Įžangos straipsnis — "Karoliaus Markso šimtmetis jubilėjus", paskui seka vertimas "Paryžiaus Komunos istorija", apžvalga, keli paveikslėliai, sveikatos skyrius ir tt.

Delei Roberto Pragero nužudymo.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Visi, kurie skaitė apie nužudymą Roberto Pragero iš Collinsville, Ill., kuris tapo gaujos nulinčiuotas, ir kurie gali logiškai spręsti ką tas reiškia ateityje, turi pamatyti, jog iš patriotizmo taip pat gali išsivystyti anarchija, kaip jina išsivystė iš viena kitai priešingų tendencijų.

Tam vargšui pasitaikė vokiečių gimti. Tas, matoma, buvo vienu ir vienatiniu jo nužudymo pateisinimu. Dabar paaiškėjo, kad jis nebuvo prieš šalis svetimžemis, nes buvo išsiėmęs pirmas pilietystės popierius: jis neabejojamai buvo valdžios rėmėju, nes jis bandė įstoti į Sv. Valstijų laivyną ir liko nepriimtas vien dėlėi aktyvumo. Apart to, jisai buvo unijistas ir energiška rūpinosi to apskryčio angliakasių gyvenimo pagerinimu. Jisai bandė prisirašyti į angliakasių unijos vietinį skyrių, bet tas, rodos, buvo jo nelaimių pradžia, nes vietinio unijos skyriaus viršininkas, tūlas Fernero, svarstant apie jo priėmimą, pirminis įtarė Pragerą "vokiečių šnipu". Nėra abejonės, kad tuščias pavadinimas davė pradžią visai tragedijai. Dabar, kada tas žmogus tapo gaujos įnirtimo auka, nei vienas žmogus negali prisiminti, kad jisai kada nors būtų ištaręs bent vieną žodį prieš valdžią.

Dabar visi tą prasizengimą pasmerkia. Illinois valstijos gubernatorius, valstijos prokuroras, pavieto valdžia, ir visi šalies valdininkai, nuo generalio prokuroro Gregory iki generalio pačtu viršininko Burllesono, vienbalsiai pasmerkia gaujos pasielgimą. Sakoma, kad šeši žmonės, kurie tame nužudyme vadovavo, jau suareštuoti, ir kad valstijos gubernatorius paskelbęs, jog visi kaltininkai bus nubausti. Tas Faktas, kad gauja per įvairtą pasigavo tą žmogų iš miesto kalėjimo, kad vietos majoras nedrįso įnirtusiai gaujai priešintis, ir kad visa vietinė valdžia nieko nedarė, kad tam pasipriešint, padaro šį atsitikimą dar bjaurėniu ir dar labiau grasinančiu. Sakoma, majoras dabar teisinasi, kad jis "negalėjęs daleisti iki to, kad gauja pradėtų šaukti ant jo ir kaltinti jį patį įjautime vokiečiams". Todėl jis pasitraukė ir leido įvykti žmogžudystei. Čia pasirodo bjauriai nuogandi to viskō reikšmė. Reiškia, nei vienas žmogus, kurį kad ir niekingiausias sutvėrimas apšauks neįstikimu, nėra liuosas nuo pavojaus.

Mums lieka laukti ir žūrėti, kas bus padaryta su tais žmogžudžiais. Net jeigu jie bus surasti ir nubausti, — labai abejotina ar tas sustabdys tokius atsitikimus ateityje. Dang bus žmonių, kurie reikalaus valdžios suareštuoti kiekvieną prieš šalis svetimžemį ir laikyti uždarytus dėlėi jų

jų pačių apsaugojimo. Vienok šis žmogus nebuvo prieš svetimžemius, bet, kaip vėliau pasirodė, buvo istikimu valdžios rėmėju.

Ką daryti, kad sustabdyti šią grėšiančią gaujos žmogžudysčių vilnij? Kada šis bjauri istorija pasieks Vokietiją ar tas nepadarys į vokiečių žmones tokį įspudį, kuris išsteisins visus vokiečiams užmetamus žiaurumus? Ar nebus jų pirmutinė mintis griebtis panašiu įmoniu, kad atsilyginti? O jeigu taip, tai kada gi būtų toms baisenybėms gėlas?

Pirmiausia valdžia privala visais galimais būdais priverst kaltininkus panešt užsitarautą bausmę ir ant toliau energiška persekioti kiekvieną panašios rūšies apsi-reiškimą. Nors tas gali ir nevisai gerai nusekti, kadangi iki šiol tokie atsitikimai nebuvo prigulinčiai perspėjami, bet tai, regis, geriausia ką galima padaryti. Ir nuo šiol kiekvienas laikraštis, kuris tylėjimu arba nenupelkimu tuos kokčius dalykus užgria, turėtų būti įstatymiškai baudžiamas. Šitie apsi-reiškimai prasidėjo nuo vertimo žmones bučiuoti vėlavas ir keikti kaiserį; vėliau prasidėjo išsmalavimai, apibėrimai plunksnomis ir plakimai. Dabar jau pasiekė žudymą. Tačiau visuose pirmesniuose laipsniuose spauda, jeigu atvirai ir nepritarė, tai nei nepasmerkė. Tokis spaudos atsinešimas daug prigėlbejo minėtų apsi-reiškimų išplatinimui. Dabar laikas panaudoti visas valstijos ir valstybės valdžios įiegas, kad padaryti tokiems apsi-reiškimams galą, jei tik tas galima.

Iš Istorijos žydų darbininkų judėjimo Amerikoje

(Medžiaga iš Pearsons Magazine).

Žydai, darbininkai, gyvenanti šioje šalyje, yra dabar gerai susiorganizavę geriau, negu kurios bent kitos tautos darbininkai. Jie turi savo drutis unijas, savo stiprius laikraščius ir, aciu jiem, socialistam tankiai pasiseis padarė savo atstovus į įvairias įstaigas. O buvo, betgi, laikai, kada jie buvo išskrikę, nesuorganizuoti.

Didžiama Amerikos žydų yra atvykę iš Rusijos. Ypačingai smarkiai pradėjo didėti emigracija iš Rusijos, kuomet tenais 1881 metais užmaušė carą Aleksandrą II ir prasidėjo žydų pogromai. Atvykę Amerikon tankiai becento, jie buvo nežmoniška išnaudojami savo pačių tautos žmonėmis, pralobusiais žydais. Dauguma žydų ėjo į kriaučių šapas. Tos šapos buvo mažos, darbininkų jose buvo nedaug. Streikai kildavo labai tankiai, bet be didelių pasekmių. Maži žydai kontraktoriai tankiai bankrutydavo ir patys likdavo darbininkais. Tuomet drabužių gaminimo pramonė toli gražu nebuvo taip sukoncentruota, kaip šiose dienose. Nuolatiniai streikai ir mažų bosų bankrutijimas turėjo tą pasekmę, kad dra-

panų išdirbystė pradėjo koncentruotis rankose nedidelio skaičiaus žmonių. Paveizdant dabar, 19 stambių manufaktorių samdo 27.000 darbininkų. Žinoma, jie nepaima visų darbininkų kriaučių amate.

Kapitalo koncentracija išauginusi milijonierius drapamū gaminimo pramonė, sutraukė darbininkus į dideles dirbtuves. Dabar jau jiem buvo lengviau kovoti ir organizuoties.

Aštuoniadesimtais metais pereito amžiaus tarpe žydų darbininkų New York'e buvo tik keturios silpnutės unijos. 1882 metais žydai darbininkai išėjo į simpatijos streiką, paremdami New Yorko dokų darbininkus airius. Žydai padarė tai, kad tarpe airių neatsirado skebų, kurie būtų sutikę paduoti streikininkus. Panašūs streikas įvyko ir Elizabeth, N. J., beveik apie tą patį laiką.

1888 metais, Manhattan Labor Lyceum, New York'e, įsikūrė centralė žydų unija, prie kurios prisidėjo visos tuomet gyvavusios žydų unijos. Tuo būdu užgimė United Hebrew Trades. Tuomet prie centralės unijos prisidėjo tik unijistų choras, aktorių unija ir spaustuvių darbininkai. Metas iš meto United Hebrew Trades augo ir augo. Šiuomi laiku prie to centro priguli virš 100 atskirų unijų, turinčių virš 250.000 narių. United Hebrew Trades įeina į Amerikos Darbo Federaciją ir ten sudaro progresyviausią dalį, tačiau reikia pasakyti, kad labai tankiai žydai unijistai elgiais politikieriškai. Federacijoj būdami jie galėtų daug smarkiau kovoti, negu jie kovoja prieš Gomperso įtekme.

Pirmas didelis streikas, kuriame aktyviai dalyvavo žydai darbininkai, įvyko 1909 metais.

Streikas įvyko drabužių pramonėj ir jame dalyvavo apie 20.000 žmonių. 1910 m. įvyko cloakmakerių streikas. Streikas tapo laimėtas. Jame dalyvavo virš 50.000 žmonių.

Stambus streikas kriaučių pramonėj įvyko 1913 metais. Streiką vedė United Garment Workers. Tasai streikas buvo labai sunkus, bet pagaliau ir jisai buvo laimėtas.

Šiuomi laiku veik visos unijos, surištos U. H. T., iškovojo savo nariam aštuonių valandų darbo dieną.

Ypačingai sunki kova išpuolė šiom unijom: Mineral Water Workers, Bakers Union ir Cigarette Makers. Darbininkų sąlygos tose išdirbystėse buvo begalo sunkios, o vistik dabar ten daug geriau, negu buvo seniau. Cigaretų dirbėjai pakėlė gana pasekmingą kovą su tabako trustu.

Daug pasidaravo dėl žydų darbininkų suorganizavimo spauda. Vyriausiais darbininkais buvo Abraomas Kahan ir Morris Hillquit. 1886 m. įsikūrė pirmas žydų darbininkų laikraštis "Naujas Laikas". Laikraštis betgi neišgyvavo. 1890 metais užsidėjo "Arbeiter Zeitung", kuris su laiku pavirtė į dienraštį "Abend Blatt". 1896 metais įsikūrė "For-

wardas", kuris dabar išaugo bėnė į didžiausią žydų laikraštį Amerikoje.

X. Y. Z.

Kas kiauulės?

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Iš Rusijos neseniai sugrįžo ponis L. Reed, žmona paškirto, bet neatvykusio dar Amerikon bolševikų generolio konsulio New York'e. Poni Reed, parvykusį namo, kalbėjosi su redaktorium "Pearson's Magazine" Franku Harris'u ir ve ką jam, tarp kitko, pasakė:

"Grįžtant Amerikon, ponidėty! bolševikai, aš sustojau Stockholme, Svedijoj. Man buvo labai sunku atrasti bolševikų kvatierą tame mieste. Aš Rusiją, kaip į melžian-

teiravausi pas korespondentą vienos stambios amerikinės spaudos agentūros ir jisai pasakė, kad nieko nenoris turėti bendro su tais kiauulėmis".

Poni Reed dėlėi to ve ką sako: "tasai žioplumas bus labai juokingas, jeigu jisai nebutų taip tragiskas".

Panašiai žiūri į Rusijos darbininkų valdžią didžiama mūsų stambųjų ponų. Išimti daro tik New Yorko "Times'o" korespondentas Ransome ir, išdalis, Chicago "Daily News" ir New Yorko "Globe" korespondentas Browne. Dėl visų kitų ponų (ir tai netik korespondentų!) bolševikai, aš sustojau Stockholme, Svedijoj. Man buvo labai sunku atrasti bolševikų kvatierą tame mieste. Aš Rusiją, kaip į melžian-

Jau gatava knyga

KAROLIJUS MARKSAS

JO GYVENIMO IR MOKSLO
CHARAKTERISTIKA.

Niekad dar apie socialistus ir socializmą taip daug žmonės nesinėkėjo, kaip šiais laikais. Rusijoj dabar jau mėginama vykinti gyvenime Socializmo mokslas, o daug kas sako, kad po kare visose šalyse prasidės Socializmo gadinė.

Kas gi sutvarkė, kas sudavadijo tą Socializmo mokslą? Kas buvo tas proto galinčius?

Kas nori žinoti, kaip prasidėjo socialistiškas mokslas, kaip už jį galvą guldė Marksas, kuo buvo patsai Marksas ir ko jis mokino — tai kiekvienas darbininkas turi įgyti tą knygą. Kas perskaitys tą knygą, tas pats žinos ir kitiems papasakot galės apie Marksą ir Socializmą. O tai šiandien reikia žinoti, nes kur eisi, kur neisi, visur girdi kalbant apie Socializmą.

Tai yra stora knyga su puikiais paveikslais. Ta knyga bus papuošimu darbininkiško namo. Įgyk ją tuojaus.

Kaina be apdarų \$1.00
Gražiais apdarais \$1.50

LAISVĖ 455 GRAND ST.
Brooklyn, N.Y.

karvė, bet kuomet pieno pri- trūko, tai Rusija jiems pasi- darė kiaušė.

Tuo tarpu, šitiam begė- džiam ir visiem abejojant- iams Tamošiam ve ką gali- mą pasakyti. Darbininkų ir valstiečių valdžia Rusijoje laikosi drūčiai. Korespon- dentas Browne neseniai ra- šė Chicago "Daily News", kad netik miestai, bet ir kai- mai, kurie seniau pritarė so- cialrevoliucionieriam, dabar pritaria socialdemokratam- bolševikam. Šodžių komunų valdybos savo daugumoje susideda iš bolševikų. Ir so- džiūs darosi organizuota spēka.

Organizacija valstiečių į sąmoningą demokratiją yra apsirėškimas pirmutinės svarbos.

Tiesa, mes visi žinom, kad Rusijos sodžiuj buvo daug nekultūriškumo, net barba- rizmo liekanų. Carizmas ir vergija buvo uždėję ant valstiečių bausas išnaudoji- mo antspaudo. Amžiais įgy- ti charakterio ruožai negi gali su viena diena išdilti. Tiktai naujas kultūrinis auklėjimas nuvalys purvą nuo kūno ir sielos. O organizaci- ja yra pirmutinė kultūrinio išauklėjimo sąlyga. Bolševikų valdžia tuomi rūpinasi ir ji daro labai gerai.

Nesenai telegramos pran- ešė apie tai, kad desėtkai milijonų rublių paskirta įgy- ti žemdirbystės įrankiams. Vadinasi, bus rūpinamasi pakelti sodžiaus ūkį. Rusijoje tai yra begalo svarbu, nes ligišiol ūkis ten stovėjo la- bai žemai. Verta pažymėti, kad nei Kerenskis nei kuni- gaikštis Lvovas nepriėjo prie tos minties ir nei cento nea- signavo ūkiui pakelti. Ko- dėl tad tūli Amerikos užsi- spyrėliai nemato, to gero ir tikrai kultūriško darbo, ku- rį atliko Lenino-Trockio valdžia?

Tie, kurie su tokio uo- lumu ir su didžiausiom smulkmenom aprašinėja juo- dąsias Rusijos gyvenimo pu- ses, tyčia užtyli tą viską, kas dabar Rusijos valdžios daroma, kad padarius Rusi- jos gyvenimą šviesesniu.

Korespondentas Ransome, pasikalbėjęs su ekonomistu Larinu, praneša pluoštą ži- nių apie tai, kaip mano ver- sties naujoji Rusija ekono- mianam gyvenime. Larin pripažįsta, kad šiuomi tarpu ekonominis gyvenimas pusė- tinai pairęs, bet jisai žiūri optimistiškai į ateitį. Milži- niškų valstybės skolų nereikės mokėti. (Valstybės skolų ant kiekvieno Rusijos žmogaus buvo virš \$40.00)

Taip-pat nereikės leist to- kios galybės pinigų kariu- menės užlaikymui ir "na- čalstvai". Bankų nacionali- zacija atneš valstybės išdan irgi nemaža pinigų. Taigi, skatiko su laiku pasidarys ir pasidarys jo nemaža. Tegul tiktai gyvenimas įeina į nor- mališkesnes vėžes, tegul tik- tai gyvenimo žūros vilnys nurimsta tylumoje. Šiuomi laiku Rusijai begalo trūk- sta mašinerijos. Mašinų rei- kėsią gabenti iš užsienio.

Kalbant apie Rusijos ekono- minį gyvenimą reikia tai pasakyti, kad Rusija dabar apsiėma be paskolų nuo už- sienio kapitalistų. Carizmas

ir Kerenskis be to negalėjo apsieiti.

Rusijos gyvenimui tvar- kyties šiuomi laiku daug kluodo dvi aplinkybi: 1) men- ševikų-kadėtų ir dešiniųjų socialrevoliucionierių sabota- žas ir 2) prisiliejimas prie bolševikų tūlų negeistinių elementų.

Iš pradžių pakalbėsime apie pirmųjų sabotažą. Mums tenka skaityti menševikų, kadėtų ir eserų laikraščius, kurie šiuomi laiku netik nepada- da naujai valdžiai, bet purvina ją, kenkia jai, kaip drūti. Geriausių pavyzdžių tų purvinumų ir pliovonių gali būti New Yorke leidžia- mą menševikų "Narodnaja Gazeta", kuri sukaldėoja ir surankioja visas žinias iš jai panašių Rusijos laikraščių.

Likusi be darbo inteligenti- ja, atstovai pralaimėjusių frakcijų, oboroncai, kurie ir su caru mokėjo sugyventi visas tas margas svietas per siėmęs dabar keršto dvasia. Sveikos kritikos pas juos be veik nėra. Užuot daryt istori- riją, jie zurza šale istorijos vieškeliu, kasasi senovės frakcijnuose vaiduose, ke- lia iš grabo Markso dvasia ir mėgina dangstyti marksiz- mu. Pas tuos žmones yra viena ypatybė: jie visuomet prisitaikydavo prie gyveni- mo, bet dabar jie nenori prie- jo prisitaikyt. Toks Plecha- novas, toks Miliukovas, toks Potresovas gana gerai su- gyveno su carizmu tais lai- kais, kada ėjo didžiausios žu- dynės. Jie tuomet nespjau- dė protesto ugnim. O jeigu taip, tai mes galim dabar lengva širdžia nusispjaut į tų ponų, atspirašant, "kriti- ką".

Dabar prie antro dalyko. Pats branduolys bolševiz- mo, jo vidurinė linija — yra sveika. Bolševizmo mintis ap- pėmė minias, o apimti mi- nias jina galėjo tiktai atsto- vaudama tos minios intere- sus. Bet tokiam istorijos lai- kotarpy, kuomet griuva seni pamatai, o tiesiami nauji, pasaulyje niekuomet netrū- ko širšių, kurios nori lošti rolę darbščių bičių. Prie to- kio stambaus judėjimo, kaip bolševizmas, negalėjo nepri- sipiekti įvairių negeistinių elementų, kurie jo vardu da- rė bjaurius darbus. Taip kaip 1905 metų revoliucijoj prie socialistų prisiplakė į- vairių rėksnių ir chuliganų, taip, be abejonės, yra ir da- bar. Trockis vienoje iš savo paskutinių prakalbų, pasa- lkytų Maskvoje, irgi išreiškė, kad reikia griežtai ir ga- lutinai atsikratyt nuo įvai- rių šlamštų. Mes tikime, kad tai bus padaryta.

Čia, Amerikoje, juk mes ir- ką tai panašaus matome, tik žinoma, mažam maštabe. Juk ir čia atsirado tariamų bolševikų, kuriem ir Sąjun- ga buvo persiaura, juk ir čia netoli ėjus galima matyt elementų, kalbančių bolševi- kų vardu, o neturinėjų nei mažiausio, nei menkiausio apie jį supratimo. Šitas šun- votes reikia arba išpjaut ar- ba išgydyt.

žurnalistas.

Ar turi naują knygą

"BADAS"?

Jeigu ne, tai nusipirk ją tuo- jaus:

"Laisvė", Brooklyn, N. Y.

TRUMPĄ RUSIJOS POLITINIŲ PARTIJŲ ISTORIJA

Dirbti privalės visi bendrai, nes bendrai dir- bant daugiau galima nuveikti ir smagiau jaučiasi visi dirbantieji. Kiekvienas dirbs tą darbą, prie kurio turės daugiau patrau- kimo; bet jeigu jis turi prie kelių darbų bei užsiėmimų patraukimą, tuomet galės mai- nyti darbą.

Išdalinant bendrą pelną, penkios dvy- liktos skiriamos darbui, keturios dvy- liktos — kapitalui ir trys dvyliktos — ta- lentui. Pelnas, kuris priklauso kapitalis- tams, buna tarpe jų proporcionaliai išdalin- tas pagl įneštą sumą pinigų. Skiriama su- ma talentui, būna išdalinama tarpe atski- rų asmenų pagal jų užimtas vietas arba laipsnius, kokius jie užima bendrijoj; ka- dangi visas vietas užima kiekvienas pagal savo gabumą, todėl ir mokestis už talentą būna skiriama pagal pripažintus nuopelnus. Kaslink darbo, tai jis dalinasi į tris sky- rius: būtina reikalingas, naudingas ir ma- lonus ir pagal tuos skyrius būna skirsto- mas atlyginims: didžiausį atlyginimą gauna pirmo skyriaus darbininkai, mažiau- sį — paskutinio. Tokiu būdu būtinai reika- lingi darbai, kurie visuomet būna nelabai malonūs, kaip tai: akmenų skaldymas, na- mų statymas, taps malonesniais, nes už juos daugiau mokama, jie bus pelningesni. Užsiėmimas, kuris savimi suteikia žmogui smagumą, kaip tai: piešimas, dainavimas, turi būt žymiai mažiau apmokamas.

Kuomet taps nors viena įkurta tokia bendrija, tai žmonės iš praktikos persitik- rins, kad visi žmonių blogumai randasi ne gamtoj, bet netiksliam sutvarkyme socia- lės organizacijos. Tuomet pradės atsirasti ir daugiau tokių bendrijų ir tokiu būdu, be jokių vargų ir trumpą laiką visa drau- gija persiorganizuos ir atsistos ant naujų pamatų. Tuomet ant žemės pasidarys ro- jus ir žmonės laimins savo likimą...

Įkurimui tokios draugijos, kuri pradė- tų gyventi pagal Fourier'o išdirbtus plenus, reikalinga buvo nemaža suma pinigų — apie milijoną frankų. Fourier'as tvirtai ti- kėjo, kad išikūrus tokia bendrija, prasi- dėtų žmonių išganymas, todėl jis kasdien laukė išganytojo — duonos žmogaus, ku- ris paaukuos milijoną frankų įvykinimui gyveniman jo plenų. Jis ir numirė belauk- damas tos sumos, vienok jam dar begy- venant, jau susitvėrė burelis žmonių, ku- rie karštai pradėjo skleisti jo mokslą — jo idejas.

Pradžioje keturioliosdešimtų metų pereit- o šimtmečio, nepaisant aštrios cenzūros, Fourier'o mokslas pradėjo plėtotis ir Ru- sijoje.

Žiemą 1845 ir 46 metais, kaip jau buvo minėta, Peterburge aplinkui Petraševską susispietė burys inteligentijos, kuris ir pa- sidarė kaip ir dvasinių reikalų centru; čia pėtnyčiomis susieidavo literatai, pedagogai, valdininkai, studentai ir kiti asmenys tuo tikslu, kad pasidalinus mintimis apie tuos dienos klausimus, kurie kiekvienam apėjo. Nuo rudens 1848 m. susirinkimuose pas Petraševską buvo skaitomi referatai, pav., Jastržemskis skaitė apie politinę ekonomiją, Danilevskis — apie Fourier'o mokslą, Dostojevskis — laišką Bielinškio rašytą Go- goliui apie pasirodymą jo raštų "Susiraši- nėjimai su draugais" ir t.t. Panašus susi- rinkimai buvo ir pas kitus draugus, pav., Koškina, Europeusa, Durova, Plešejevą ir kitus. Kokiū būdu susitvėrė kelias tas tokių burelių, kurie visgi skyrėsi vieni nuo kitų pažiuromis.

Nors tos grupelės išrodė nekaltomis, vienok jos tapo išnaikintos. 1849 m. nak- čia, iš 22 d. ant 23 d. balandžio, tapo su- arėtuota apie 40 žmonių; viso teisman pa- traukė virš 300 žmonių. Tas visas dalykas tapo užvardytas "Petraševcų dalyku". Pa- sekėms buvo labai liūdno, — dvidešimts vienas žmogus tapo karės teismo nuteistas pakarti, bet paskui mirties bausmė buvo pakeista katorga — Petraševskui amžina, o aštuoniems nuo 2 iki 15 metų, likusiems davė areštantų rotas, kitus atidavė į kariu- menę paskiriant į "lineinus batalionus".

Kada tapo "petraševcai" nuteisti, tai 22 d. gruodžio 1849 m. valdžia išleido se- kamą pagarsinimą:

"Pražudingi mokslai, kurie visoje Vaka- rinėje Europoj sukėlė neramumus, liūdėsius ir sukilimus tuo tikslu, kad nuvertus vieš- pataujančią valdžią ir suardžius žmonių lai-

me, ant nelaimės dalinai atsiliepė ir mūsų tėvynė. Bet Rusijoje, kur šventas tikėji- mas, meilė ir atsidavimas monarchui ir jo sostui randasi tarpe žmonių ant tvirtų ir nesujudinančių pamatų, kur visa tai užlai- koma žmonių širdyse, — tas mokslas pasie- kė tik mažą žmonių saujalę, visiškai niekam nevertų, daugiausia jaunųjų ir ištverkusių, kurie svajoję sugriauti šventą tikėjimą, įstatymus ir panaikinti nuosavybę".

Petraševcai jokio suokalbio nedarė; jie tik studijavo Fourier'o mokslą ir buvo jo idejos pasekėjais. Apie tai liūdėjo ir žandarų viršininkas, išduodamas raportą Nikolajui I. Zandarų viršininkas Orlovas rašė, kad slaptosios policijos III skyrius vi- šą laiką turėjo agentą, kuris lankėsi į petra- ševcų susirinkimus ir ten nebuvo jokio suokalbio ir nieko priešingo valdžiai nesvarstydamo. Tuomet Nikolojus sušuko: "Kaip tai?! O tos visos kalbos! Kokios ten buvo kalbos?! Tiesiai parlamentarinės, varė diskusijas apie valstiečių paliuosima- mą, apie cenzūros panaikinimą, užvedimą priešiekintųjų! Argi tie vaikėzai turi tie- są kalbėti apie tokius dalykus?!"

Taigi po dekabristų antroji partija bu- vo fourieristai. Pastrieji savo veikimu la- bai daug kuo skyrėsi, jie nesvajojė apie valdžios nuvertimą, nesvajojė apie sukili- mus, nedarė jokių suokalbų, jie net nesigili- no į politiką. Jie svajojė apie kooperaty- ves bendrijas ir tuomi manė išgelbėti visą žmonių iš po vergijos.

7 d. balandžio 1849 m., dienoj gimimo Fourier'o, buvo susirinkimas, kuriame da- lyvavo 11 žmonių ir jų tarpe buvo Petra- ševskas. Ten jie sakė prakalbas. Apart kitko buvo pasakyta:

"Sugriauti sostines, miestus ir visą tą medegą sunaudoti dėl kitų budinkų ir visą šį kančių, ašarų, vargų, elgetystės, gėdos gyvenimą pavesti į pertekliaus, linksnumo, laimės ir džiaugsmo gyvenimą; visą žemę pripildyti puikiais palociais, vaisingais me- džiais, kvietkėmis ir visokiomis grožėmis — tai mūsų tikslas. Mės čia, savo šalyje, pra- dėsim gyvenimą keisti, o jį užbaigs visas pasaulis. Greitu laiku bus išgelbėta visa žmonija nuo nepakęsimų vargų".

Reikia pažymėti, kad Petraševskis jau savo idejas bandė ir gyveniman vykdyti. Novgorodo gubernijoje jis turėjo dvarelių, jis plenavo ten pastatyti vieną didelę triu- bą ir suleisti savo pavaldinius, kurių buvo šeptynios šeimos; kiekviena šeima at- skirai būtų turėjus kambarį, bet virtuvė bendra ir bendras kambarys dėl žiemos darbu. Taipgi bendri visi kiti triobėsiai. Vienok jo tas bandymas nenusisekė — ka- da jau viskas buvo pabudavota ir valstie- čiai turėjo persikraustyti į bendrą namą ir pradėti komunistinį gyvenimą, tai patys valstiečiai padegė tuos budinkus ir viskas sudegė.

Vienok Petraševskas tuomi valstiečių pasielgimu neužsirūstino ir tvirtino savo draugams, kad būtinai savo gyvenime tu- rės pamatyti komunistinį gyvenimą, kuri- me ir pats gyvens.

Pakrikus Petraševskio partijai, visoj Rusijoje prasidėjo organizuoti įvairūs re- voluciniai bureliai, pasivadindami įvairiais vardais, kuriuos paprastai tais laikais va- dino nihilistais. Tie bureliai daugiausia užsiėmė teroru. Valdžia dėjo visas pa- stangas, kad išnaikintų nihilistus, bet vel- tu. Teisybė, daugelį, sužadę, daugelį pa- korę, daugelį į katorga pasiuntę, bet judė- mas augo ir valdžia jį nuslopinti negalėjo.

19 d. vasario 1861 m. valdžia buvo pri- versta paliuosuoti valstiečius, nes manė gal- tuomi sulaukys tą baisųjį terorą. Bet ir tas nieko negelbėjo. Valstiečiai, nepatenkinti tokia laisve, kokią jiems valdžia suteikė, pradėjo kelti riaušes ir reikalauti sau visos žemės ir pilnos laisvės. Pirmas didelis su- kilimas buvo 10 d. balandžio 1861 m. Pen- zos gub. Malšinant sukilėlius, trys valstie- čiai tapo nušauti ir 18 sužeisti. Paskui se- kė ir kitose gubernijose valstiečių sukili- mai.

1862 m. susiorganizavo revoliucinė partija "Zemlia i Volia". Partijos organi- zatoriais buvo N. Utinas, Serno-Solovjovai, Pantelejevas ir kiti. Ši partija pradėjo veikti ir plėtotis.

(Toliau bus).

Laiškas į "Laisvės" Red.

Ar Bebelio raštai jau pase- no ir — kuo buvo pats Be- belis?

Gerbiamas Drauge Red!

Nesenai man teko skaity- ti "Laisvės" Laisvojoj Sa- kykloj, kad tarpe socialistų jau atsirado tokių kalbėto- jų, kurie atranda reikalin- gu publikoj skelbtį, kad A. Bebelis ir jo raštai jau pa- seno dėl mūsų.

Aš tikiu, kad tokių žmo- nių mes turime savo tarpe, bet aš labai gailiuosi, kad panašių minčių skelbėjai ne- praneša pasauliui viešai per laikraščius savo atradimų! Iš tikrųjų gal pasaulis pra- lobtų naujom idejom, išgir- dęs ką padėkim d. Jukelis patyrė apie nabašninką Be- belį ir kaip jisai jį sukriti- kuotų. Jeigu d. Jukelio gal- voj atsirado naujų auksinių minčių, tai geistina būtų, kad jisai pasidalintų jom su skaitančia visuomene, o laik- raščiai patalpintų jo raštą, neišbraukę nei vienos taip brangios literėlės.

Ašgi ve ką norėčiau pasa- kyti apie Augustą Bebelį, turėdamas omenyje visą jo veikimą, visą pakraipą, o ne atskirus incidentus jo kar- jeros politikoje ir literatu- roj.

Laikė franko-prusų karės A. Bebelis balsavo prieš ka- rė. Jisai atsisakė žalsuoti už karės biudžetą. Kad su- pratus visą svarbumą A. Be- belio ir Liebknechto — tėvo žygio būtinai reikia žinoti ve ką: kuomet prasidėjo franko-prusų karė, tai veik- visas pasaulis manė, kad už- puolikas yra Napoleonas III (vadinasi, Francija), o Pru- sai tik ginasi. Tuomet di- džiama Europos visuomenės pritarė Prusams. Panašios nuomonės tuomet buvo ir Marksas su Engelsu. Kada Londone, kur tuomet gyveno Marksas, gauta žinia apie Bebelio ir Liebknechto in- ternacionalistinę poziciją karės klausime, tai Marksas buvo labai susirūpinęs ir nu- peikė Bebelį.

Tai ve, koks buvo A. Be- belis. Kiekvienas susipratęs darbininkas žino, kad Bebelis su Wilhelmu Liebknech- tu tuomet atsidurė kalėjime.

Apie Bebelio elgimąsi tais laikais, kada Bismarkio val- džia įvedė įstatymą prieš socialistus, žino irgi kiek- vienas susipratęs darbinin- kas. Jisai ėjo revoliucijos ke- liu visą laiką.

Laikė suvažiavimo Erfur- te, 1891 metais, Bebelis uo- liai padėjo prasalinti iš par- tijos programos ir ideologi- jos oportunistiškas Lassal- lio mokslų ypatybes. Lassal- lizmas tuomet buvo likviduo- tas.

Vėliaus, kada dešinysis sparnas Vokietijos socialde- mokratijos, vadovaujant E- dwardui Bernšteinu, pradė- jo atakuoti pamatus mark- sizmo ir norėjo pakreipti vi- šą Vokietijos s.-d. ir revizio- nizmą, ar jū žinote kokią griausmingą prakalbą pasa- kė A. Bebelis 1899 metais Magdeburgo parteitage? (suvažiavime). Tuomet Be- belis aiškiausia užreiškė, kad s.-d. turi būt revoliucinė partija, kad ji neprivalo iš- sižadėti savo revoliucinių

principų, kad ji turi eiti prieš buržuazinę valstybę. Kairysis sparnas soc.-dem. karščiausia tuomet plojo A. Bebeliui.

Eisime toliau. 1904 metais laikė tarptautinio kongreso Amsterdame. Bebelis ėjo prieš Zoresą — atstovą opor- tunizmo (tuomet Zoresas juo buvo). 1907 metais laikė tarptautinio suvažiavimo Stuttgarde Bebelis kovojo su francūzų extra-radikaliz- mu, kurį tuomet atstovavo rėksnys Herve. Kad Bebelis tuomet ėjo teisingu keliu, tai aišku kiekvienam iš tos evoliucijos, kokią padarė po- nas Herve ir jo šalininkai, kurie dabar agituoja už su- gražinimą carizmo.

Prieš pat savo mirtį Bebelis karštai kovojo su tais, aš pasakyčiau, vokiečių so- cialpatriotais, kurie dar prieš karę norėjo susitaikin- ti su kaizerizmu. Visiem taip pat žinoma A. Bebelio rolė tarptautiniame suvažiavime Bazely, Sveicarijoj. Tai bu- vo jo paskutinis politiškas aktas — tai buvo jo gulbės giesmė ir tais pat metais ji- sai mirė.

Tai tiek aš, tuo tarpu, tu- riu pasakyti apie A. Bebelį, tą genialį darbininką, kuris pats per save prasimokines, kalėjime klesas išėjęs, nie- kuomet betgi savo gyveni- me nebuvo šalininku taip vadinamo bezgramatnumo.

Man įdomu būtų išgirsti ką turi prieš jo šviesią at- mintį tūli jo lietuviški "kri- tikai". Turiu pasakyti, kad aš drūčiai abejoju, ar tie žmonės, abelnai imant, susi- pažinę su visu jo politiniu veikimu ir su jo raštais.

Kritikuoti atskirus Bebe- lio išsitarimus galima. Tą mes darom ir su Marksu. Juk mės, abelnai imant, ne- tikim į šventenybę, bet ku- met eina kalba apievisą Be- belį, apie visą jo veikimą, tuomet negalima sakyti, kad jisai paseno.

Draugiskai

Ž—tas.

Severos Gydulės užlaikė sėimynas sveikata.

Kaipo Stiprintojas.

Sulig medicinos žinovų, tai stip- rintojas (tonikas) privalo turėti savyje tokių sudėčių, kurie gavi- vina visa sistema; sustiprina ir abelnai užgandina ligonį. Dėlei tos tai prietaisias mės patiriam, kad susirgusieji ir nuilpusieji vartotų

Severa's
Balsam of Life

(Severos Gydulės Balsama). Ta- sai vaistas palengvina įpratimo užkietėjimą, nevyrinimą, dispespi- ją ir kepenų nesmagumus. Pa- mėgink jį, nuo atskarčiojandis karštingės, arba kaip toniką dėl senelių ir nusilpusių žmonių. Pili- nurdyamai randasi prie kiekvie- nos bonkos. Kasruo a 85 ct. Paršduoda visur aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

K. LUTKAUS

ŽODIS

Jeigu tau re- kalinga skrybė- lė, marškiniai, renkotas, Het- sargis, kaku- raitis, bala- rūs ar kitoki vyriški aprėda- lai, užėik pas mane, o gausi vėką, vertis savo pinigų.

131 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.

The Lithuanian Semi-Weekly
"LAISVĖ"
 Published by the
**LITHUANIAN CO-OPERATIVE
 PUBLISHING SOCIETY, INC.**
 Every Tuesday and Friday.
 465 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Yearly subscription rates: in U. S.
 \$2.50, to foreign countries \$3.50.
 Telephone Stagg 3878.
 Eina du sykiai savaitė: Utarnin-
 mas ir Pėtnyčiomis, 455 Grand St.,
 Brooklyn, N. Y. Leidžia Lietuvių Ko-
 operatyvika Bendrovė.
"LAISVĖ"
 Prenumerata metams: Amerikoje —
 \$2.50, Kanadoje ir užrubečiuose —
 \$3.50; pusei metų Amerikoje — \$1.25;
 Kanadoje ir užrubečiuose — \$1.75.
 Telephone Stagg 3878.
 "Entered as second class matter
 March 11, 1914, at the Post Office
 at Brooklyn, N. Y. under the Act of
 March 3, 1879."

St. Przbiszewski.
Velnio Bažnyčia.
 (Liuosai vertė švencioniškis)
 (Tąsa).

priėję prie tokio ištvirkimo, kaip kad XIII
 amžiuje.

Istero-epilepsija (puolamoji liga, kuri
 paeina iš kokios nors lytiškos betvarkės)
 tais laikais buvo taip paprasta, kaip kad
 dabar pas mus džiova; tais laikais veik kiek-
 vienas žmogus buvo raupuotas, o juk yra
 žinoma, kad kiekvienas, užsikrėtęs raupais,
 labai yra karštas ir turi didelį norą prie
 lytiškų susinesimų. Sukkubatas ir inkubatas
 naikino silpnakrauję žmoniją, visur galima
 buvo matyti moteris, kurios staiga puldavo
 ant žemės, pakeldavo į augštį sijonus ir
 pradėdavo raitytis lytiško mėšlungio truk-
 čiojime. Ir šią lytišką isteriją dar labiau
 palaikydavo albigiečių, giliai įsiskverbęs
 principas, į žmoniją: nemo potest peccare
 ab umilico te inferius.

Ypatingai kunigai, amžinai neužsiga-
 nėdinanti, gausiai naudojosi šia teorija, pla-
 tino ją ir vienuolynus pavertė į mirties
 urvus.

Panaikinti grieką griekui! Toks buvo
 kunigų orgijų svarbiausias obalsis. Sunai-
 kinti savo ypatą ir numarinti valią! Tie,
 kurie aukoja savo "aš", yra šventi ir negali
 papildyti grieko. Viršutinė kūno dalis taip
 šventa, kad negali žinoti, ką daro apatinė
 dalis.

Kunigai nužengė dar toliaus. Jie mo-
 kino, kad kiekvieno šventojų darbas yra
 šventas ir kad kunigas padaro šventomis
 visas tas moteris, su kuriomis atlieka lytiš-
 kus reikalus. Ši teorija taip plačiai buvo
 išsiplėtojusi, kad Ispanijoje ir Francijoje žmo-
 nės vadino visas vienuoles "consacrées", t.
 y., kunigų sugulovės.

Po įtekme šio mokslo bažnyčia žengė
 prie galutinio pakrikimo. Franciškonas Ri-
 go savo dieniniuose užrašuose nurodo apie
 baisiausį ištvirkimą ir paleistuvystes, kur-
 ios buvo atliekamos vienuolynuose. Švento
 Bertino pasakojimai perpildyti tokiais
 baisiais vaizdais iš vienuolynų gyvenimo,
 kad palyginus su Sodomos paleistuvystė-
 mis, tai pastarosios išrodo tik paprasti, ne-
 kalti žaislai.

Bažnyčia tapo paniekinta, pajaukta ir
 pažeminta, bet mirtiną jai smūgį suteikė
 Pilypas Dailusis. Jis iš pat pamatų sugriovė
 tas bažnyčios autoriteto liekanas, kurios
 dar buvo užsilikusios žmonių akyse.

Tais laikais, kuomet žmonės kaitojai ir
 kentė didžiausį badą, kuomet karaliai ne-
 turėjo pinigų ir prisiėjo jiems išdirbinėti
 juos neteisingus, bažnyčia valdė didžiausius
 turtus. Vokietijoje buvo vyskupas kuni-
 gaikštis, kuris galėjo užlaikyti armiją, An-
 glijoj bažnyčia valdė pusę visos žemės, ne-
 geriau buvo ir Francijoje.

Visi svajoto apie tai, kad reikia kon-
 fiskuoti bažnyčios turtą; Edwardas I kurs-
 tė kareivius prieš dvasiškiją ir teisėjams
 paliepė nepriimti jokių skundų, kuriuos
 duos dvasiškija; Pilypas Dailusis reikalavo,
 kad bažnyčia atiduotų tai dešimtą, tai penk-
 tą dalį visų savo įeigų.

Ant švento Petro sosto tuo laiku sėdė-
 jo kreivaprisiegis advokatas, pagarsėjęs ne-
 maloniais ir liūdanais darbais, ačiu švento
 rašto abejotinais kritikais, laukinis atejistas,
 kuris visokiais būdais niekino ir žemino
 bažnyčią, le pėre trės fecond, popiežius Bo-
 nifacas VIII.

Bažnyčią galima buvo visaip keikti, pa-
 juokti ir tyčiotis iš jos kaip tik kam pati-
 ko, taip elgėsi ir pats popiežius, bet kaslink
 reikalavimo iš bažnyčios dešimtos dalies
 pelno, jis negalėjo prie to prileisti. Popie-
 žius išleidžia prieš Pilypą Gražųjį vieną
 bullą po kitai. Atsakymą gauna nuo Pily-
 po kanclerio Nogareto; tamė atsakyme ap-
 art kitų dailių žodžių pasakytą: "Sedet in
 cathedra beati Petri mendaciorum magister,
 facies se, cum sit omnifario maleficus,
 Bonifacium nominari".

Popiežius nenusiramina. Nogaretas ir
 Kolonna važiuoja Ryman, kad ypatiška
 jam įteikti atsakymą. Aštuonių dešimtų
 metų senelį išjuokia, visokiais žodžiais iš-
 plūsta ir iškolioja, o kada jis išdrįsta paro-
 dyti savo piktumą, tai Nogaretas geležine
 pirštine drožia Kristaus įpėdiniu į žandą.

Žmonių kantrybė išsiveržia į viršų. Jie
 paliausuoja popiežių, kurio protas pamišo.
 Jis žmonėms duoda nuo visų griekų išriši-
 mą, apart šventvagystės ir miršta velnio
 apsėstas. "Tu kaip lapė užimsi apaštaly
 sostą; valdysi žmoniją, kaip levas ir mirsi,
 kaip šuo", — pasakė apie jį buvęs popiežius
 Celestinas.

Bažnyčia klimpsta vis giliau. Benedik-
 tas XI, užėmęs apaštaly sostą, 7 d. birželio
 išleido pašėlusią bullą apie atskyrimą nuo
 bažnyčios, o 4 d. liepos pats mirė. Jį nu-
 nuodijo.

Jo mirtis bažnyčią galutinai atidavė
 į Pilypo rankas. Pilypas paskiria popiežium
 Bertraną de-Hotą, Bordo vyskupą, kuris
 turėjo Pilypui prisiekti, kad niekame nesiprie-
 šins.

Naujasis popiežius, priėmęs Klemenso
 IV vardą, pradeda savo tarnystą bevažinė-
 damas po miestus ir lupa ir plėšia, kiek tik
 gali. Užlaikymas sugulovės Brunicendos
 Toleiranos de-Peritor kaštavo daug daug
 daugiau, negu visos kryžiaus karės, kokios tik
 yra buvę.

Bažnyčios įplaukų dešimta dalis, kurią
 Klemensas pradžėjė mokėti Pilypui, neuž-
 ganėdino karaliaus. Po popiežiaus globa
 karalius sumazina auksinių pinigų svaru-
 mą ir padidina jų vertę. Pasidarė didžiau-
 sia betvarkė ir priėjo net prie sukilimo; pa-
 skui karalius įsakė pakarti kelis šimtus, ku-
 rie išdrįso tam pasipriešinti.

Karaliui neužteko ir to, ant ko popie-
 žius sutiko,—norėjo vis daugiau: jis apkal-
 tina buvusį popiežių Bonifacą, kaipo ereti-
 ką. Popiežius atsiduria keblame padėji-
 me. Jeigu popiežius Bonifacas buvo ereti-
 kas, tai ir jo visi kardinolai eretikai, o juk
 kardinolai išrinko popiežių Klemensą, va-
 dinasi, jie, būdami eretikais, turėjo rinkti
 ne ką kitą, kaip tik eretiką.

Klemensas pradėjo raitytis, kaip žal-
 tys. Jis stengėsi sumazinti karaliaus rū-
 tybę, paskirdamas naujus kardinolus, pa-
 darė taip, kad būsiančių popiežių rinkimai
 priklausys ne nuo kardinolų, bet išimtinai
 nuo karaliaus. Panaikino visas bullas, ku-
 rias buvo išleidęs Bonifacas VIII ir tuomi
 suteikė karaliui griekų atleidimą už visas
 papildytas šventvagystes (pasikėsinimus
 ant bažnyčios turto). Jis suteikė Pilypo sū-
 nui titulą Navarrijos karaliaus, o jo brolių
 paskyrė vyriausiu vadu kryžiaus kar-
 žygių.

Ir vis dar neužteko!
 Byla prieš popiežių Bonifacą tapo ati-
 dėta, vienok popiežius priverstas buvo iš-
 duoti karaliui tamplijerius.

Panaikinimas šio ordono, užvedimas
 pereinio laiko dienomis bylos prieš popiežių
 Bonifacą VIII, popiežių paleistuvavimas ir
 kėlimas laukinių puoty, žmonyse sukėlė bai-
 sų pasipiktinimą.

Sėtonas, kuris pirmiau savo galę paro-
 dydavo tik per magus, gyvenimas slaptose
 draugijose, dabar pasidarė vienintėliu die-
 vu, Manichejos tradicijos vėl pradeda bujo-
 ti ir žydėti, Sėtono galė tampa neapry-
 buota.

Visa tai, ko negalima buvo sulaukti nuo
 Dievo, pradėjo reikalauti nuo Sėtono. Die-
 vas visas gėrybes, visas malonybes, visus
 smagumus ir linksmumus taupino dėl ano
 pasaulio—savo dangiškos karalijos, šiam pa-
 sauliui nieko gero netiekė apart vargų,
 skausmų ir ašarų.

Šiam pasauliui turėjo ateiti į pagelbą
 Sėtonas. Jis vienas buvo tuomi, kuris ga-
 lėjo silpniesiems suteikti įieigų, paniekintiems
 —garbė, nuskriaustiems galė atkeršyti sa-
 vo skriaudėjams, įsimylėjusiems — susiar-
 tinimą, susirišimą bendrais gyvenimo ry-
 šiais. Jis vienas pasidarė tėvu ir užtarėju
 biednųjų, nuskriaustųjų ir paniekintųjų.

Sėtonas visur, kiekviename name, ant
 kiekvieno žingsnio susiduria su žmogumi,
 jį net pradėjo pardavinėti turgavietėse už-
 kimštuose buteliuose ir jis pasakiškai visur
 platinasi, visur didinasi ir auga. Pagal Bo-
 dinuso apskaitlavimą, tai pekla turi 72 vir-
 šininku (kunigaikščiu) ir 7,405,926 papras-
 tus darbo velnius.

Pasipylė skundai. Truos vyskupas Gi-
 šaras, apžavėjęs karaliaus Pilypo pačią va-
 kinę stovyla, į kurią jis kalė vinis, tapo su-
 degintas. Pilypo pačios sesuo Margarieta
 buvo apkaltinta kaipo ragana ir įmesta

(Toliaus bus).

Korespondencijos

GRAND RAPIDS, MICH.

14 d. balandžio buvo vaka-
 ras L.S.S 51 kuopos. Statė
 scenoj veikalą "Du Broliu".
 Bet gaila, kad publikos atsil-
 ankė visai mažai. Priežas-
 tis neatsilankymo, veikiaus-
 ia, tame, kad veikalą statė
 antru kartu ir įzanga per-
 brangi — 25 dentai ypatai.
 Mat, vietos lietuviai įpratę
 mokėti 10 ar 15 centų, o jei-
 gu tik būna daugiau, tai jau
 ir neina.

Lošimas išėjo nekaip, tū-
 li aktorai rolių nemokėjo
 ir daug klaidų įvyko. Patar-
 tina aktoriams einant ant
 scenos geriau roles išmokti,
 nes taip eit ant steičiaus,
 kaip kad dabar, tai tik vei-
 kalą sudarkote.

Pertraukose buvo dainų,
 deklamacijų ir t.t. Už įžan-
 gos įplaukas vargiai kuopa
 lėšas padengs.

RUMFORD, ME.

13 d. balandžio buvo vaka-
 ras Liet. Apšvietos Ra-
 telio, statė scenoj veikalą
 "Du Broliu". Perstatymas
 pavyko puikiai, aktoriai sa-
 vo užduotis atliko gerai ir
 publika likosi užganėdinta.

L. S. S. 136 kuopa su-
 vanė įsteigti knygyną ir pa-
 siuntė šv. Roko draugystei
 prašymą suteikti svetainę
 vietą dėl knygyno, prižadant
 mokėti po 2 dol. į mėnesį.
 Draugija pinigų nori ir "bū-
 tų priėmus, bet atsirado to-
 kių, kurie pradėjo šaukti,
 kad negalima leisti socialistų
 su bedieviškais raštais.

Pasirodo, kad mūsų katali-
 kiai labiau bijo knygos, ne-
 gu velnio.

Reporteris.

YOUNGSTOWN, OHIO.

Apie šios vietos liet. darbi-
 ninkus spaudoj mažai žinių
 matosi. Daugelis gali many-
 ti, kad čia lietuviai nieko ne-
 veikia. Pastaruoju laiku
 smarkiau pradėjo darbuoti
 L. D. L. D. 35 kuopa ir L. S.
 S. kuopa. Tik, suprantama,
 savo veikimui suranda gana
 daug įvairių kliučių. Pavyz-
 džiai, buvo surengtos prak-
 kalbos dėl drg. K. Petrikie-
 nės, bet kalbėtoja nepribu-
 vo ir prakalbos neįvyko. 6 d.
 balandžio surengė balių: pu-
 blikos atsilankė gana skait-
 lingai, bet apie 9 val. atsil-
 ankė policija ir uždarė ba-
 lių. Mat, rengėjai neturėjo
 iš policijos leidimo rengti
 balių.

Dabar kuopiečiai nutarė ant
 27 d. balandžio surengti ba-
 lių ir perstatymą. Akronie-
 čiai perstatys scenoj veikalą
 ir tuomi kuopa atlygins pub-
 likai už suvadžiojimą, nes
 įžangą skiria labai mažą.

Toliaus abidvi kuopos pa-
 siryžo surengti eilę prakal-
 bų ir jau kalbėtojus užkvie-
 tė.

Klerikalai irgi nesnaudžia
 Jau šiais metais surengė du
 balių ir perstatymą. Jie sa-
 ko, kad be bažnyčios negalį
 gyventi, todėl dabar pradė-
 jo pinigų rinkti, kad galė-
 tų kaip nors bažnyčią pasta-
 tyti. Bet su pinigais labai
 riestai, žmonės neduoda ir
 gana.

Darbai šiuo laiku eina ge-

rai; uždarbiai neblogi ir
 darbo galima gauti.

Ablius.

DEKALB, ILL.

Nors vietos jaunimas su-
 demoralizuotas, vienok daug
 nenusimines ir kiek gali,
 tiek veikia. Per šią žiemą
 visgi sulošė 7 ar 8 sceniškus
 veikalus ir dar žada suloš-
 ti du mažesniu ir vieną di-
 desnį — "Kryžius"; pasta-
 rajį rengia L. S. S. 178 ku-
 opa ant 4 d. gegužės.

16 d. balandžio iš Rock-
 ford, buvo atvykęs dvasiš-
 kas piemuo tuo tikslu, kad
 pasivilnavus, bet, rodosi,
 mažai pešė, nes vietos avis
 neduoda savo vilnų kirpti.
Dvikojis.

Nuo red. — Dalį kores-
 pondencijos apleidžiame, nes
 nepaduodate apie tas kar-
 čiamas faktų. Jeigu tas tei-
 sybė, kaip kad rašote, tuo-
 met privalote paduoti visus
 faktus ir po korespondencija
 pasirašyti tikrą savo pa-
 vardę. Kitaip negalime tal-
 pinti, nes redakciją gali teis-
 man patraukti.

NORWOOD, MASS.

Lietuvių Labdarybės Na-
 mas perėjo į socialistų ran-
 kas. Vietos klerikalai kaip
 pirmiaus, taip ir dabar bai-
 siai neapkenčia tą namą.

Vietos pažangesnės draugi-
 jos, sykiu su L. S. S. 133 kp.
 sudarė draugijų tarybą, kad
 laikytis prieš klerikalus ir
 remti soc. namą. Taryba
 jau daug naudingo nuveikė,
 bet dar daugiau yra pasibrė-
 žusi nuveikti. Tik nežinia
 kodėl progresyvių kuopa, o
 gal tik keletas kuopos na-
 riu, pradėjo Tarybą ignuo-
 roti. Tokiu savo pasielginiu
 pačios save ant juoko pasi-
 tato. Pasirodo, kad toms
 progresystėms vertėtų pasi-
 mokinti liogikos kad ir nuo
 šv. Katrinos draugystės, ku-
 ri palaiko Tarybą ir supran-
 ta bendro darbo naudingumą.

14 d. balandžio buvo disku-
 sijos socialistų su kleriki: ais
 Socialistai nurodinėjo, kad
 socializmo tvarka galės pa-
 gerinti darbininkų buvį. Katali-
 kiai pasakėjo apie kokią
 ten krikščionišką demokra-
 tiją, bet kur ji yra ir koki
 jos pamatai — nei vienas
 nenurodė. Diskusijų vedėjas
 — socialistas, nelabai dabo-
 jo temą, todėl visas susi-
 maišė, kas ką prigriebė, tą
 drėbė, todėl ir diskusijos ne-
 atnešė didelės naudos. Pa-
 leidus per balsus, pasirodė,
 kad pas katalikus daugiau
 rankų, o pas socialistus — ar-
 pasivilnavus, bet, rodosi,
 mažai pešė, nes vietos avis
 neduoda savo vilnų kirpti.
 — 64. Kaip tik katalikai ga-
 vo daugiau balsų, tuojuos
 leidos per duris, nelaukda-
 mi nei susirinkimo uždary-
 mo.

Abelnai, katalikai reikia
 pagirti, kad šiose diskusijose
 užsilakė ramiai, nors jų
 tarpe atsirado ir karštuo-
 lių. Pavyzdžiui, vargoni-
 ninkas vieton atskinėti į
 socialistų pastatytus argu-
 mentus, pradėjo šaukti, kad
 jis gali stoti į diskusijas su
 bile socialistu, jei šis priro-
 dys, kad Koperninką, Galile-
 jėjų ir kitus nužudė krikš-
 čionis. Mat, tulas socialis-
 tas prirodė, kaip pirmiau
 krikščionis elgėsi su mokslo
 vyrais.

Nors vargonininkas sakė-
 si, kad statysias \$100 stoda-
 mas su socialistais į diskusija-
 sijas, vienok mes sutinkame
 jam tą prirodyti nereika-
 laudami ir sudulio cento.
 Vienok jeigu vargonininkas
 jau taip daug pinigų turi ir
 nežino kur juos padėti, su-
 tinkame ir jo šimtinę pri-
 imti.

Socialistas.

GARDNER, MASS.

14 d. balandžio Lietuvos
 Sūnų Draugystė surengė
 prakalbas. Kalbėjo J. B.
 Smelstorius. Prakalbos būtų
 labai puikiai pavykę, tik ne-
 smagumo buvo, kad garsin-

KODEL
 nebut linksmu, kuomet
 kaštuoja tiek mažai?
 Galvos skaudėjimas ir nerviškas,
 daugiausia paeina nuo silpnų akių.
 Vieniūtils išsilydymas, — moksliskar pri-
 taikyti akim. Matykite akij special-
 listų jo APTIKOJE
DR. MEDOFF
 500 Grand St., Union Av., Brooklyn, N.Y.

TREČIOSIOS PASKOLOS
LAISVĖS BONDSAI
 pasiduoda pas Bankierių
Atnešanti 1 1/4 procentų.
HENRY C ZARO 1 and 3 Third Ave., corner
 7-th St., New York, N. Y.
 Bondsai yra po \$50, \$100, \$500 ir augštesni. Gali-
 ma pirkti ant išmokescio, mokant po vieną dolerį kas
 savaitę.
 Nėra geresnės vietos pinigams, kaip pavesti juos
 Dėdės Samo globon.
 Atlikite savo pereigą dabar ir tuoj kreipkitės į
 mūsų banką pirkti Laisvės Bondsus. Mes kalbame
 jusų kalba ir visus paaiškinimus suteikiam lietuviskai.
 Bankas atviras kasdien iki 8 val., pėtnyčiomis iki
 7 val. vak., o nedėldieniais iki 1 valandai po piet.
HENRY C. ZARO
 1 and 3 Third Ave., cor. 7-th St., New York, N. Y.

- AČIU.**
- Tariu širdingą ačiu L.S.S.
 116 kuopos draugams už su-
 rinktas dėl manęs aukas. Ka-
 da tapau sunkiai sužeistas,
 jau nesitikėjau, kad galėsiu
 dalyvauti tarpe savo idejos
 draugų. Dabar visgi išlikau
 gyvas ir vėl pasilieku su ju-
 mis, draugai.
- Dar kartą tariu širdingą
 ačiu už sušelpimą manęs ne-
 laimėj.
- P. J. Latvėnas.**
- X RAJONO REIKALAI.**
- Drgė K. Petrikienė kalbės
 šiose vietose:
- 1 d. gegužės kalbės Cher-
 ry, Ill. L.S.S. 128 kuopai.
 - 2 d. gegužės — Spring
 Valley, Ill. L.S.S. 23 kp.
 - 3 d. gegužės — Moline, Ill.
 L.S.S. 179 kp.
 - 5 d. gegužės — Rockford,
 Ill. L.S.S. 75 kp.
 - 8 d. gegužės — Pana, Ill.
 L.S.S. 48 kp.
 - 9 d. gegužės — Spring-
 field, Ill. L.S.S. 29 kp.
 - 11 d. gegužės — Benld, Ill.
 L.S.S. 77 kp.
 - 12 d. gegužės — Living-
 ston, Ill. dar nesulaukiau ži-
 nios ar rengs.
 - 13 d. gegužės — Maryvil-
 le, Ill. L.S.S. 106 kp.
 - 15 d. gegužės — Collins-
 ville, Ill. L.S.S. 18 kp.
 - 16 d. gegužės — St. Lou-
 is, Mo. L.S.S. 44 kp.
 - 17 d. gegužės — E. St.
 Louis, Ill. L.S.S. 87 kp.
 - 19 d. gegužės — Dorris-
 ville, Ill. arba Harrisburg,
 Ill. L.S.S. 187 kp.
 - 21 d. gegužės — Johnston
 City, Ill. (ten kuopos nėra).
 - 22 d. gegužės — Herrin,
 Ill. L.S.S. 21 kp.
 - 24 d. gegužės — Christo-
 pher, Ill. dar negauta žinios,
 ar rengs ar ne.
 - 26 d. gegužės — West
 Frankfort, Ill. L.S.S. 73 kp.
- Draugai ir draugės, pasi-
 stengkite, kad šis maršrutas
 būtų pasekmingas, sukvies-
 kite kuoskaitlingiausiai žmo-
 nių.
- Draugai, kurie dar nepa-
 nešėte kiek siūsti jums ap-
 garsinimų, paskubinkite, dr-
 gai, nes reikia iš anksto iš-
 garsinti.
- Beto, draugai, X Rajonas
 X konferencijoje, nutarė, kad
 visos kuopos rengtų pami-
 nėjimą Karolio Markso ir
 taipgi nutarė, kad atspaus-
 dintų lapelius, kurie tiktų
 visoms kuopoms dėlko drau-
 gai nereikalaujate, ar nema-
 note surengti 5 d. gegužės
 paminėjimo K. Markso ju-
 bilėjaus? Juk kurie buvote
 atsiuntę delegatus, gal pra-
 nešė ką Rajonas nutarė?
 Reikalaukite.
- X Rajono raštinnikas
A. Meldaziš,
 1503 — 20th Ave.
 Rockford, Ill.

ta, jog prasidės 2 val. po pietų, o prasidėjo 4:30 val. vakare. Priežastis tame, kad toj pačioj dienoj surengė me džio išdirbystės unija prakal bas ir trumpai keliose kalbose kalbėjo Bagočius. Apart to, mirė šv. Petro dr-stės narys ir visi nariai dalyva vo laidotuvėse.

Publikos susirinko neper daugiausiai. Kalbėtojas sa vo užduotį atliko labai puikiai.

Per prakalbas prie draugystės prisirašė 12 naujų narių. Tokios prakalbos dr- stei suteikė didelę naudą. Geistina, kad ji ir tankiau rengtų panašias prakalbas.

Vietos lietuviai jau ren giasi prie apvaikščiojimo pirmos gegužės. Vakare bus tarptautinis koncertas.

L. M. P. S. 50 kuopa ren gia koncertą, kuris įvyks 18 d. gegužės. Programas bus didelis ir įvairus. Linkė tina gerų pasekmių.

J. Vaitiekus.

LAWRENCE, MASS.

Lawrence C. L. U. ir lie tuvių draugijos sujudo gel bėti T. Mooney nuo mirties baumės. Girdėjau, kad Lie tuvos Sūnų draugystė, Bi- rutės moterų draugystė, L. S. S. 64 kuopa ir kitos drau gystės jau rengia protesto prakalbas prieš T. Mooney nuteisimą. Geistina būtų, kad tos prakalbos įvyktų sykiu su anglų C. L. Unija.

Iš to aiškiai matosi, kad darbininkai supranta savo reikalus ir stoja vienas už visus, o visi už viena.

Darbininkai! Kapitalistai iš mūsų nesupratimo turi sau gerus laikus, bet mes privalome jiems parodyti ir savo galę. Taigi visi, kaip vienas, prisidėkime prie to protesto ir pareikalaukime, kad T. Mooney byla būtų išnaujo perkartinėjama. Ka- pitalistai tam priešingi, bet mes juos priversime tą pada ryti.

Lawrence Žibutė.

SO. BOSTONO APIELIN- KĖS DRAUGAMS.

Draugai! Norwoodo L. S. S. 133 kuopa rengiasi prie iškilmingo pikniko, kuris į- vyks 4 d. liepos ant Dean pievos. Todėl meldžiame, kad tą dieną apielinkių kuopos nerengtų jokių pramo gų, nes rengti toj pačioj apielinkėj kelis piknikus, nėra jokio išrokavimo. Mes tikime, kad apielinkių drau- gai nesistengs nei mums, nei sau užkenkti.

Rengimo komisijos nariai:

J. Pakarklis.

J. Veta.

PHILADELPHIA, PA.

L. S. S. Centras. Kur ne- važiuok, visur sutiksi klau- simą kas girdėti centre, kaip ten dalykų stovis ir t. t. Ir t. t. Ir ištikro L. S. S. cen- tras mažai informuoja kuopas. Jos laukia tiesioginių informacijų — nesulaukia, tēmyja laikraščiuose, kores- pondencijose, — nesimato.

Todėl aš pasistengsiu per "L." korespondencijomis su- tikti, nors kiek galėsiu, ži- mū.

1-Stilsono byla, kuri turė- jo būti nagrinėjama 11 d.

balandžio, atidėta iki birže- lio mėnesio, š. m.

2) "Kovos" spaustuvės darbininkai, išskyrus dak- torius, dirba visi taip, kaip ir "Kovai", "Naujamajam Gaidynei", "Mot. Balsui" einant.

3) Šiomis dienomis išėjo iš spaudos "Apžvalga" ir eks- pedicija daroma.

4) Knyga, "Anarchizmas ir Socializmas", jau siunti- nėjama visiems L.S.S. na- riams. Taip-pat ir knygelė "Dėdės Samo gyvenimas ir darbai", šiomis dienomis išė- jo iš spaudos ir bus siunti- nėjama L. S. S. nariams vel- tui. Knyga K. Liebknechto "Militarizmas" jau spaudoj, kuri greitai laiku išeis. Tai bus labai įdomi knyga.

Ortodoksalis.

SO. BOSTON, MASS.

(Nuo mūsų korespondento). 7 d. balandžio Lietuvių svetainė kalbėjo F. J. Ba- gočius Lietuvių Balso Drau- gijai. Publikos buvo pilna svetainė. Mat, Bagočius jau seniai buvo kalbėjęs So. Bos- tone, tai vietiniai žmonės labai įdomavo. Ištikro ir į- domu. Jau palčiai kalbama, kad kur tik Bagočius kalba, tai baisiausiai išplūsta Ru- sijos bolševikus, tai daugma- norėjo persitikrinti. Na- gi čionai jis jų visai neišplū- do. Tiesa, paminėjo jų ke- liatą klaidų, kas lyg ir pa- rodė, kad jis jų nemylė, vie- nok toli gražu neplūdo, bet užgyrė bolševikų programą.

Kaminakrėtis ir Malūninkas

13 d. balandžio, Lietuvių salėj, Dramos ir Muzikų dr- ja "Gabija" statė scenoj operaitė "Kaminakrėtis ir "Malūninkas". Kadangi minimos operaitė turinys jau visiems žinomas, gal bus svarbu paminėt spėkas bei pavykimas perstatymo.

Aktoriams buvo: Malūnin- kas — R. Sidabras, Malū- ninko dukterė — P. Šarkiūtė, Kaminakrėtis — Rokas Mi- zara, Kaminakrėčio sūnus — J. Velička, Kaminakrėčio ber- nas — P. Apšėga, Malūnin- ko tarnaitė — O. Barauskaitė ir kurčia senmergė — O. Šarkiūtė.

Visi aktoriai lošė labai puikiai, apart Malūninko sū- naus, kuris savo nerangu- mu darkė visą išpūdį.

Abelnai, veikalas persta- tytas gražiai, ypač pastebė- tina, kad išlavinti dainoriai, kas darė nepaprastą išpūdį ant klausytojų. Garbė to gražaus perstatymo priklaus o gerb. M. Petrauskui.

Po perstatymo buvo šo- kiai. Publikos buvo pilna svetainė.

Man teko girdėti, kad "Bi- rutės Kanklių" choras sta- tys scenon veikalą "Caras Sibire". Veikalas labai įdo- mus, todėl southbostoniečiai tēmykite, kur ir kada jį sta- tys.

Ar žinote, kad "Keleivis" ir "Kardas" buna ant to pa- ties "burdo", "Keleivio" na- me. Ir da įdomiau, kad visi "Keleivio" ir "Kardo" darbi- ninkai tame pat name gy- vena.

Man įdomu ir gražu. L. S. S. 60 kuopa laiko savo susi- rinkimus kiekvieną nedėl- dienį nuo 11 val. iš ryto savo

svetainėj. Ir ar tikėsit, kad kožname susirinkime buna pilna žmonių. Netik, kad nariai labai skaitlingai lan- kosi, bet ir svečių daugybė ateina. Pagaliaus nei neste- bėtina, nes socialistų sve- tainėn pareina visi lietuviš- ki laikraščiai, tad atsilan- kiusieji jei ne ko kito, tai gali ir laikraščių pasiskaity- ti.

PITTSTON, PA.

(Nuo mūsų korespondento).

Taigi teatras "Pirmi Žing- sniai" neįvyko. Kunigas ir vėl pasidarbovo ir sustabdė toki "baisų" daiktą, kaip ke- turių aktų dramą. Vyr'ai, šalta man darosi tik pamisi- nus, ko susilaukėme ant šio- tos ašarų pakalnės. Bet ne- manykite skaitytojai, kad šį teatrą rengė socialistai. Vi- sai ne! Tai Lietuvių Kny- gyno Draugija, prie kurios priguli katalikai, tautinin- kai ir socialistai. Ar gal manysite, kad tautininkai supyks už 'tai ant kunigo? Ne, nes už poros dienų jie rengia kokį tai mitingą (kle- rikalai ir tautininkai) ir, su- prantama, jie ten apsikabinę pasibučiuos, o apie pabari- ną kunigo už jo suteiktus nuostolius knygynui sustab- dant teatrą paskutinėj mi- nutoj, nėra nei kalbos. Kam to reikia! Atžagareiviai su- ėjo į bloką malšinimui kra- molos. Užteks!

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

"Laisvės" N22 tilpusioj korespondencijoj iš Worces- ter, Mass., padaryta klaida: ten pasakyta, kad L.M.P.S. 2 kuopa prisidėjo prie L.D. T., o turėjo būti prie N. A. P. K. F-do. M. š-p-ė.

"Laisvės" N29 mano straipsnyje "Stoka Logi- kos" įvyko klaida: vieton ne- pasirašanti teisingai savo pavardę, turėjo būti: nepa- sirašanti be klaidų savo pa- vardę.

K. Sinkevičiūtė.

"Laisvės" N31, tilpusioj korespondencijoj iš Girard- ville, įvyko stambi klaida: ten pasakyta, kad V. Šer- mukšnis norėjo įleisti į ang- lų dinamito šovinį ir mano- ma, kad jam betaisant dina- mitas sprogo ir abi kojas nu- kirto, o turėjo būti: pasako- ja, kad jam betaisant sūvį, dinamitas sprogo ir nukirto abi rankas.

P. G. K-lius.

"Laisvėje" N29, tilpusiam pranešime apie X Rajono protokolą įvyko klaida. Ten pasakyta, kad konferenci- ja įvyko Rockford, Ill., bet turėjo būt kad X Rajono, X konferencija buvo Spring- field, Ill., Carpenter Hall, 7th ir Adams St., Spring- field, Ill. Taipgi nepaminėta, kad dalyvavo delegatas nuo L.S.S 73 kp. drg. J. M. Gel- gaudas.

Raštininkas A. Meldazis.

RED. ATSAKYMAS. Vienam iš dviejų, Cleve- land, Ohio. — Dėlei ne nuo redakcijos priklausomų prie žasčių apie tas prakalbas negalime jūsų koresponden- ciją talpinti.

NEWARK, N. J.

(Nuo mūsų korespondento). Balandžio 7 d. tarpe 11 kuopos narių įvyko diskusi- jos temoje: "Ar soc. reiklia kovoti ginklu už socializ- mą?" Reikia pripažinti, kad diskusijos buvo labai gyvos: vieni nurodinėjo, kad reikia, kiti, kad ne. Paleista nubal- suoti, karininkai laimėjo. Diskusijos įvykstą kiekvie- ną nedėdienį, 2 val. po pie- tų, 103 Jackson St. Pašali- niai taipgi įleidžiami.

Kasžin, ar visos L. S. S. kuopos tokios veiklios, kaip mūsų? Atsimenu, kol "Ko- va" dar gyveno, drandė pri- gulėti prie "Peoples Coun- cil", bet mūsų kuopa to drau- dimo nepaisė — prigulėjo. Dabar apie minėtą įstaigą

nieko negirdėti, pradėjo tvertis "Sovietai", mūsų kp. priklausio prie "Sovietų". Mat, mūsų kuopa netiki į vadovus, bet pati veikia pa- gal savo nuožūrą.

Šiuomi laiku "Sovietai", smarkiai darbuojasi, suren- gė jau du mass-mitingų ir surinko dikčiai pinigų. Bal- landžio 13 buvo didelis kon- certas ir balius, dainavo ir "Sietyno" choras. Parengi- mas pavyko gerai.

14 bal. IV Rajono marš- ruto buvo surengtos prakal- bos. Kalbėjo drg. J. J. D. kelis. Jis kalbėjo apie Lie- tuvos istoriją. Kalbėjo ge- rai, publiką užganėdino. Publikos buvo daug. Buvo klausimų, bet klausėjai ga- vo didelę nosį.

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS.

"Laisvės" N22 tilpusioj korespondencijoj iš Worces- ter, Mass., padaryta klaida: ten pasakyta, kad L.M.P.S. 2 kuopa prisidėjo prie L.D. T., o turėjo būti prie N. A. P. K. F-do. M. š-p-ė.

"Laisvės" N29 mano straipsnyje "Stoka Logi- kos" įvyko klaida: vieton ne- pasirašanti teisingai savo pavardę, turėjo būti: nepa- sirašanti be klaidų savo pa- vardę.

K. Sinkevičiūtė.

"Laisvės" N31, tilpusioj korespondencijoj iš Girard- ville, įvyko stambi klaida: ten pasakyta, kad V. Šer- mukšnis norėjo įleisti į ang- lų dinamito šovinį ir mano- ma, kad jam betaisant dina- mitas sprogo ir abi kojas nu- kirto, o turėjo būti: pasako- ja, kad jam betaisant sūvį, dinamitas sprogo ir nukirto abi rankas.

P. G. K-lius.

"Laisvėje" N29, tilpusiam pranešime apie X Rajono protokolą įvyko klaida. Ten pasakyta, kad konferenci- ja įvyko Rockford, Ill., bet turėjo būt kad X Rajono, X konferencija buvo Spring- field, Ill., Carpenter Hall, 7th ir Adams St., Spring- field, Ill. Taipgi nepaminėta, kad dalyvavo delegatas nuo L.S.S 73 kp. drg. J. M. Gel- gaudas.

Raštininkas A. Meldazis.

RED. ATSAKYMAS. Vienam iš dviejų, Cleve- land, Ohio. — Dėlei ne nuo redakcijos priklausomų prie žasčių apie tas prakalbas negalime jūsų koresponden- ciją talpinti.

NEWARK, N. J.

(Nuo mūsų korespondento). Balandžio 7 d. tarpe 11 kuopos narių įvyko diskusi- jos temoje: "Ar soc. reiklia kovoti ginklu už socializ- mą?" Reikia pripažinti, kad diskusijos buvo labai gyvos: vieni nurodinėjo, kad reikia, kiti, kad ne. Paleista nubal- suoti, karininkai laimėjo. Diskusijos įvykstą kiekvie- ną nedėdienį, 2 val. po pie- tų, 103 Jackson St. Pašali- niai taipgi įleidžiami.

Kasžin, ar visos L. S. S. kuopos tokios veiklios, kaip mūsų? Atsimenu, kol "Ko- va" dar gyveno, drandė pri- gulėti prie "Peoples Coun- cil", bet mūsų kuopa to drau- dimo nepaisė — prigulėjo. Dabar apie minėtą įstaigą

IVAIRIOS ŽINIOS.

KARIŠKAS DARBO BIURAS IŠPILDYS PLIENO DARBININKŲ REIKALA- VIMUS.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act").

Washington, 16 d. balan- džio. — Birmingham, Ala., plieno dirbtuvių darbininkai neužilgo gaus žmonišką al- gą, kad galima būtų sveikai ir švariai pragyventi. Dar- bininkams bus leista įsi- steigt savo dirbtuvių komi- tetus visur, kur tik darbi- ninkai yra šiek-tiek susior- ganizavę. O kur dar nėra organizacijos, ten darbinin- kams bus duota proga susi- organizuot į unijas. Darbo valandos bus sutrumpintos ir sanitariski ir apsaugos į- taisymai bus visur kaip rei- kiant pildomi.

Tas viskas girdisi lyg pa- saka. Tai yra mažiausi daly- kiai, kuriuose darbininkų ir darbdavių biuras jau su- sitaikė, kad tie dalykai būtų įvesti gyveniman. Nuo ryt dienos tas, paties presiden- to Wilsono paliepimu įsteig- tas, biuras pradės oficialiai veikti. Vadinsis Nacionalis Kariškas Darbo Biuras.

Pirmiausiai biuras turės sutaukyti Birmingham plie- no darbininkus, kur strei- kuoja 5,000 darbininkų. Jeigu biuras neprivers darbdavius išpildyti darbininkų reikalavimus, tai streikas gali apimti visos šalies plie- no industriją. Streikas pir- miausiai prasidėjo Birming- hame todėl, kad ten darbo išlygos daug blogesnės, negu Pensylvanijoj ar Ohio.

AREŠTUOTA 200 SVETIMŽEMIUJ.

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act"). Milwaukee, Wis., 10 d. ba- landžio. — Šiandien federa- lė vyriausybė pradėjo areš- tuoti visus nepiliečius, kal- tinamus peržengime įstaty- mo apie svetimžemius prie- šus. Suimta apie 200 žmonių.

"MASSES" BYLOJ VIENA KALTINAMŲ PALIUO- SUOTA.

New Yorke tęsiasi laikra- šio "Masses" redaktorių ir sandarbininkų byla. Ketver- ge teismas paliuosavo vieną kaltinamą — Josephine Bell — taip kad dabar lieka ke- turi teisiami.

NUSKANDINTA 15 ANGLIJOS LAIVŲ

True translation filed with the Postmaster of Brooklyn, N. Y., on April 26, 1918, as required by the Act of October 6, 1917 ("Trading with the enemy act"). London, 18 d. balandžio. — Sulyg jūrų ministerijos Ra- porto, pereitą savaitę Angli- ja neteko 15 laivų. Laivai buvo užplaukę ant minų ar- ba tapo povandenių laivėlių nuskandinti. 11 nuskandin- tų laivų buvo po 1,600 tonų talpos arba po daugiau, o 4 — mažesni. Vienas žvejų laivas irgi tapo nuskandin- tas. 12 laivų buvo atakuo- ti, bet ištrūko nenuskandin- ti. Savaitės laike į Angli- jos prieplaukas atplaukė vi- so 2,211 laivų, o išplaukė — 2,456.

LIETUVIŠKA APTIEKA

APTIEKA

Žemiau paminėtas gyduoles galima apturėti per pačią: Nuo reumatizmo \$1.00 Kraujo Valytojas 1.00 Vidurių Valytojas 1.00 Vidurių Regulatorius 50c. Trojanka 25 c., 50 c., ir \$1.00.

Ir visokias kitokias gyduoles nuo visokių ligų, kurios čia dar nepam- nėtos, galima gauti per pačią. P. A. URBONAVICIUS, 151 METROPOLITAN AVE. BROOKLYN, N. Y.

LIGŲ PRIEŠAS — MŪSŲ DRAUGAS.

Žmogus linksmas ir ra- nus, kol jis sveikas. Papis- ta liga padaro žmogų nelai- mingu. Tankiausiai žmogų kankina vidurių arba skil- vio ligos — nemalimas, dis- pepsija, diegliai ir skaus- mai, išputimas, diegliai šo- nuose, krūtinėje ir nugaroje, užstojimas gerklėje ar krū- tinėje ir t. t. Tas paeina nuo nereguliariško ir ne- normališko skilvio. Geriausias vaistas, kuris apsaugo- ja nuo tų ligų arba greit jas pašalina — tai Provizorius Vinco J. Daunoros TREJOS DEVYNERIOS arba TREJANKA. Tai ne- įveikimas ligų priešas, o kėrtu mūsų draugas. Reik- ziaukite to draugo pas a- gentus arba tiesiog prisius- dami 50 centų pačios ženkl- eliais. Vincas J. Daunora, Provizorius, 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

DR. KOLER

538 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa. DR. KOLER yra vienatinis tarpe lie- tuvių daktaras Pitt- sburghje. Mokėdus Varšavoje, studijavo bėgyje 26 m. įvai- rias ligas vyrų ir moterų, todėl jas nuodugniai pažįsta. Gydau užsi- nuodiniam kraujo ir silpnos vyrų, spuogus, niežėjimus, ligas tinimo, į- vairias ligas paeinančias nuo neys- tumo kraujo. Atsiūskite ypatingai per laiškus aš negydu. Valandos: nuo 9 ryto iki 6 vakara. Nedėliomis iki 2 val.

DYKAI DYKAI! Aš ištrūkiu dantis be skausmo ir šiu- tiem, kurie duoda taisyti ir naujus išteli. Viskas derbus visiškai be skausmo. Dr. Chas. Teschberg yra geras žinomas kaip specializ- tas įvairiose atsitikimuose. Atleik ir duok užgaminuot. Informa- cijos dykai. Mano kameros ir tiktai 12 karato. Darbas gvan- tuotas. Ofiso valandos: nuo 9 A. M. iki 8:30 P. M. Patydomis ofi- ses uždaręs. Nedėliomis nuo 10 A. M. iki 1 P. M. DR. CHAS. TESCHBERG, D. D. S., Liet. Dentistas 509 Grand St. — Kampana Union Ave. Brooklyn, N. Y. Kalba Lietuviška, Lenkiškai, Rusiškai. Tel. Stazg 5028

Philadelphijos specialistas VYRŲ IR MOTERŲ

DR. WASSERMAN

kuris gydo pasekmingai įvairias ligas pilvo. plaučių, širdies, vidurių, reumatizmą ir visas kraujo ligas. Paminėtas ligas greitai pagydo, net nereikalinga pertraukti nuolatinio darbo. Jis turi naujausio išradimo mašinas ištyrimui ligos. Taipgi var- toja X-RAY mašiną, kuri būtinai reikalinga gydytojui. Pirmas vizitas dykai, kad pertikrinus, jog galima išgydyt. Jeigu neišgydoma liga — visai neapsima. 1335 Arch Street, PHILADELPHIA, PA. Ofiso valandos: nuo 9 v. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 v. ryto iki 2 val. popietų. Per pačią negydu. Galima susikalbėti lietu- viškai.

MANHATTAN HATS

Žinomos kaip geriausios.

Visi žino, kurie nešioja Manhattan Hats, kad ge- riausiai išdirbimu, staila ir pritaikymu. Manhattan Hats padarė mus populiariš- kais ir žinomais visur. Jeigu nenešioji dar Man- hattan Hats, tai pirm pir- kiant atei ir persitikrink, jog mes turime daugybę Pa- vasariųjų Skrybėlių, kaip šore, taip ir lange išdėtu, iš kurių gali pasirinkti pagal norą ir sulig dienos staila. Mēs išdirbame savo fabrike todėl mes galime duot ger- resnį tavorą ir parduot pi- gesne kaina. Mūsų parda- vėjai patarnaus geriausiai.

Manhattan Hat Stores

230 Grand Street arti Driggs Avenue 479 Grand Street arti Union Avenue Abi krautuvės Brooklyne.

16 lietuviškų šokių, himnų ir t. t. dėl visos orkestros 10 knygų \$4.00. Dėl piano arba vargonų 18 lietuviš- kų veikalų \$1.00. Knyga išimokiamė notu lietuviškoj kalboj be mokyto- jo \$1.50, parduodu už \$1.00 ant viso- kių instrumentų arba dainavimo 8 lekeles. G. A. BARONAS P. O. G. D. MCKEES ROCKS, PA.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šo- kių mokykla. Prof. Sternio šokių mokyk- la po num. 952 Bro- adway, kamp. Myrtle ave, prie elavatorio stoties, Brooklyne, daveja visi karai ir elavatorial. Mokinai- ma Waltz, Foxtrot, One Step, Tyo Step, Boston Gude ir visi naujausios mados šokiai balų ir sta- džiaus. Mokinu vyrus ir merginas lanko ja nuo trijų šimtų iki keturi- šimtų. Duodu privatiskas lekcijas ir klasiroje. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėliomis. Iš- lygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Tėmo- dnu visus šokius. Mokinu žiemą ir va- sarą. Mokinu pagal naujausią Ma- Visada mokinis pas specialistą. Ma- kėstis IŠKALNO. THE STERN SCHOOL OF DANCING 952 Broadway, Brooklyn, N. Y. kamps Myrtle Ave.

DR. KOLER

538 Penn. Ave., Pittsburgh, Pa. DR. KOLER yra vienatinis tarpe lie- tuvių daktaras Pitt- sburghje. Mokėdus Varšavoje, studijavo bėgyje 26 m. įvai- rias ligas vyrų ir moterų, todėl jas nuodugniai pažįsta. Gydau užsi- nuodiniam kraujo ir silpnos vyrų, spuogus, niežėjimus, ligas tinimo, į- vairias ligas paeinančias nuo neys- tumo kraujo. Atsiūskite ypatingai per laiškus aš negydu. Valandos: nuo 9 ryto iki 6 vakara. Nedėliomis iki 2 val.

VIETINĖS ŽINIŲ

Draugo Juozo Jokubyno laidotuves.

Pereitame "Laisvės" numerį trumpai paminėjome apie nelaimę, kuri patiko drg. Juozą Jokubyną. Jis 19 d. balandžio ant "motorcik-le" važiuo iš darbo ir kada reikėjo pervaziuoti kryžkelę, užvažiuo ant jo sunkusis automobilis. Jokubynas taip baisiai tapo sužeistas, kad jį negyva ligonbučio vežimas paėmė. Paskui atsi-paikėjo, bet jau nekalbėjo, daktarai laike miego ir, išgyvenęs apie 26 valandas, persiskyrė su šiuo pasauliu.

Juozas Jokubynas paėjo iš Suvalkų gubernijos, Kalvarijos pav., Krokelaikių gm., Maštalių kaimo; turėjo 27 m. amžiaus, Amerikoje išgyveno 6½ metų; penki metai, kaip vedęs.

J. Jokubyno tėvai biedni, todėl jis iš pat mažens turėjo sunkiai dirbti. Prieš išvažiuosiant į Ameriką tarnavo pas kunigą. Lietuvoje porą žiemų lankė pradinę mokyklą. Atvažiuo į Ameriką pradėjo lavintis, truputį pinigų užsidirbęs lankė šoferių mokyklą ir ją pa-baigęs, tarnavo pas tūlą turčių privatiu šoferiu. Abelnai, nuo patmažų dienų vargo ir tik paskutinius du metus jo gyvenimas buvo truputį lengvesnis.

Atvažiuo į Ameriką, tuojau pradėjo dalyvauti viešame lietuvių veikime. Jau keli metai, kaip prigulė-jo prie L. S. S. 19 kuopos ir L. A. U. Kliubo, kaipa pašelpinės draugystės. Jis buvo darbštus ir energingas draugas. Turėjo nepaprastą pobūdį: visuomet juokaudavo, juokdavosi, su visais draugiškai elgdavosi. Vargiai galima būtų surasti tokių žmogų, su kuriuomi jis būtų susipykęs arba nedraugiškai atsinešęs linkni savo pažįstamų. Todėl visi jo pažįstami, visi jo draugai, iš-girdę apie nelaimingą atsi-tikimą, sunkiai atsiduso ir daugelis apsivertė. Net ir turčiai, pas kuriuos jis tar-navo, atvažiuo apsikabino grabą ir nepaprastai verkė.

Velionis Lietuvoje paliko savo senus tėvus, du broliu ir vieną seserį; Amerikoje turėjo broli ir seserį. Velionis pažiuromis labai skyrėsi nuo savo čia esančių giminių, ypatingai seseris, kuri buvo vedus, jos vyro ir kitų giminių. Gyvas būdamas pageidavo, kad jį laidotų krematorijoje, todėl jo moteris, Jieva Jokubynienė, po tėvais Akelaičiu-tė, išpildė savo mylimo draugo norą — palaidojo be jokių bažnytinių ceremonijų krematorijoje. Giminės labai pyko ir net norėjo atimti kūną ir savaip palaidoti, bet drg. Jokubynienė nieko nepaisė ir pasielgė taip, kaip jos mylimasis gyvenimo draugas pageidavo.

Laidotuves buvo 23 d. balandžio. Nors buvo darbo diena, bet žmonių palydėti susirinko nepaprastai daug — virš dvidešimtys auto-mobiliu lydėjo; apart to, daugelis karais nuvažiuo į krematoriją ir ten susidarė apie 250 ypatų. Daugelis ly-dėjo L. S. S. 19 kuopos narių. Daug buvo Juozui suteikta didelių ir brangių gy-vų gėlių vainikų; jo grabas buvo paskendęs gėlėse. Krematorijoje draugas J. Šačys pasakė prakalbą ir paskui, vargonams grajinant Mar-salietę ir laidotuvių maršą, visi susirinkusieji paskutinį sykį atsiveikino su savo mylimu ir gerbiamu draugu Juozu Jokubynu. Jo kūnas su grabu, akvazidoj visų susirinkusiųjų, tapo įleistas į krematorijos pečių ir uždegtas. Visiems susirinkusiems buvo duota proga iš-vysti, kaip krematorijoje lai-doja. Kada jau grabą apė-mė liepsna, tapo pečius už-larytas ir visi susirinkusieji, liudnais veidais, daugelis verkdami, išsiskirstė.

Draugas Jokubynas mirė, bet jo darbai, jo draugiškus tarp mūsų pasilikis ant visados. Ypatingai bus sun-ku užmiršti mylimą Juozą draugei Jievai Jokubynienei, kuri daugiausia skausmų tu-rėjo pakelti ir dar prisiklau-sė visokių žodžių nuo jo gi-minių, kurie jai sakė, kad praeikta "cicilikė" pasiga-vo žmogų ant gatvės ir da-bar laidoja, kaip arkli. Va-linasi tikra sesuo broli iš-žadino arklui tik todėl, kad jis buvo skirtingų pažiūrų norėjo būti palaidotas be bažnytinių ceremonijų, be pokylių, be alaus ir degti-nės.

Mylimas drauge, Juozai, tu dirbai su mumis iš širdies, o vai mūsų tikru ir mylimu draugu, žengei tiesiu keliu ir, netikėtai tau persiskyrus su mumis, mes išpildėme tavo norą. Dabar išsėkis, c aės eisime taisy pačiais ke-iais, dirbsime tą patį darbą, nuo kurio tave mirtis labai unktį atitraukė.

V. Paukštys.

PRANESIMAI. 29 d. balandžio "Laisvės" redakcijos kambaryje, bus susirinkimas "Laisvės" koo-peracijos direktorių. Pradžia 8 val. vakare. Visi di-ektoriai malonėkite atsi-ankyti, nes turime daug svarbių reikalų.

Nedėlioje, 28 d. balandžio, "Laisvės" red. kambaryje, bus repeticija veikal "Farnazonai". Pradžia lygiai 10 val. ryte. Visi aktoriai malonėkite į laiką pribūti.

26 d. balandžio, Tautiška-ne Name, 101-3 Grand St., bus nepaprastas susirinki-mas Liet. Kriaucių Unijos 4 skyriaus. Visi nariai ma-onėkite atsilankyti, nes tu-rime daug svarbių reikalų. Taipgi pasistengkite užsi-nokėti nepaprastas mokes-tis, nes jau kitų tautų dar-bininkai baigia mokėti, o nes dar nepradėjome.

K. Vilkas.

Nedėlioje, 28 d. balandžio, Labor Lyceum svetainėje, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y., bus puikus koncertas ir balius, kurį rengia L. S. S. IV Rajonas. Programas bus labai įvairus ir atsilankiu-sieji liksis pilnai užganėdin-ti. Pradžia lygiai 8 val. po pietų. Įžanga 40 c.

Paminėjimui Rusijos Revoliucijos PUIKUS ONCERTAS IR BALIUS RENGIA L. S. S. IV RAJONAS. Nedėlioje po pietų, 28 d. Balandžio-April, 1918 m. LABOR LYCEUM 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia punktualiai 8 val. ĮŽANGA 40 CENTŲ YPATAI. KARĖS TAKSŲ NEBUS. Programo išpildyme dalyvauja: "Aido" choras, Franc. Buccafusco, tenoras, Victor Grinberg, barifonas, Mary Levitt, soprano, Jonas Butėnas, baso, Frances G. Cuce, soprano, Prof. Astolfo Pescia. Užkviesta pakalbėt assembl. A. J. Whitehorn ir ald. Vladek. Kad iškilmingai paminėjus Rusijos revoliuciją, šis koncertas yra rengiamas su didžiausia atyda ir dedama visos pastangos, kad jis būtų geriausias. Todėl užkviesta geriausi dainininkai ir dainininkės, kurie savo revoliucijoniškais dainomis sujudins kiekvieną darbininką. Todėl vietos ir apie-linkės lietuviai nepraleiskit šios progos, — atsilankykit. Po koncertui bus šokiai prie geriausios muzikos. Tikietus galima gauti pirkti "Laisvės" ofise, K. Kiutkų, 131 Grand St., ir pas kuopos narius. Kviečia L.S.S. IV Rajono Rengimo Komitetas.

28 d. balandžio, po No. 736 — 3-rd Ave., So. Brooklyne, bus diskusijos L. S. S. 20 kp. Pradžia 10 val. ryte. Malonėkite vis atsilankyti. T. Mitkus.

5 d. gegužės, McCaddin svetainėje, L. S. S. 83 kp. status scenoj veikalą "Daktaras iš Prievartos". Pradžia 4 val. po pietų.

30 d. balandžio, L. S. S. 33 kuopos salėje ant Hudson Ave., Central Brooklyne, bus susirinkimas L.D.L. D. 24 kuopos. Pradžia 7 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų. Taipgi pasistengkite užsimokėti kurie esate skolingi. Komitetas.

8 d. kovo, C. Brooklyne, per L. Griško prakalbas, bus rinktos aukos apgynimui suareštuotųjų industrialistų Aukojų po 25c.: V. Graunas, K. Bushma, Z. Laucis, A. Re-pečka ir J. Stančikas. Viso surinko \$5.14. Visiems aukautojams ta-riame širdingą aciu. L. P. Račelis.

Newarkiečių atyda. 26 d. balandžio, vakare, P. Plikaičio svetainėje, 103 Jackson St., bus mėnesinis susirinkimas L.D.L.D. 15 kp. Visi nariai atsilankykite, nes turime daug svarbių reikalų. Ig. Urbonas.

Reikalingi 3 kriaučiai, 2 prie kotu r 1 prie keliu suivimo. Mokestis nera, nuo stukių arba nuo nedėlių. Atsilaukit greit. M. Arminas, 202 So. Main St., Rockford, Ill.

Pajieskau draugo Juozo Budrevi-iaus, paeina iš Staropolės pav. De-ručių kaimo. Pirmiau gyveno Schor-ande, vėliau atvažiuo Ameriko. Malonėčiau susirėst. Meldžiu atsi-aukti šiuo adresu: Petras Siaurasaitis, Brooklyn, N.Y. 130 — 33-rd St.

Pajieskau broliu Albino ir Osva-lio Chuberkiu, Kauno gub., Siauliu savieto. Jaukio parapijos, Konciu u kaimo. Meldžiu atsilaukti arba inanti praneškiti. R. Chuberkis, 84 Cardoni Ave., Detroit, Mich. (33-35)

Reikalinga suaugusi moteris, kuri apsimtu 2 vaiku pridaboti. Duosiu valgi ir drapanas, taipgi ir pinigū-kai atlyginis. Kitokio darbo nebus. Meldžiu atsilaukti. A. Dapkus, 96 Nichols St., Newark, N.J.

Pajieskau pussesers Antaninos Ar-lauskiškes po vyru Vaičiulienės. Mel-žiu atsilaukti. M. Kancerevičiūtė-Latvieniė, 162 N. 1st St., Troy, N.Y.

Pajieskau geru formišiai už pigia kainą. Kam reikalinga, atsilaukit tuojau. A. Slavickienė, 34 Ten-Eyck St., Brooklyn, N. Y.

AR TURI TA NAUJA KNYGA APIE LYTIŠKĄ GYVENIMĄ? Jei dar neturi, tai pasiskubink gauti, nes knyga gali greit išbaigt. Apie tos knygos naudingumą pa-kliausk tų, kurie jė ją turi. Knygos vardas Patarmės Merginoms Apie Lyties Dalykus.

PARAŠYTA ŽINOMAS LYTIŠKŲ DALYKŲ AIŠKINTOJOS PONIOS M. H. SANGER. Ta knyga reikalinga visoms: mer-ginoms, moterims ir vyrams. Joje aprašoma lytiškų organų išsivysty-mas, jų veikmė ir svarba visame m-teris ir vyro gyvenime; apvaisini-mas; vaisiaus augimas; nėštumo hy-gijena; maitinystė ir jos hygienja. Taipgi aprašoma lytiškos ligos, sav-i-žagystė ir daug kitų jdomių dalykų. Knyga turi 120 pusl. ir prapūsta paveikslais, kurie palengvina apra-šom dalykus suprasti. KAINA TIK 50c.

PASAULIU RATAS — Ta yra puikus ir labai jdomus apra-šymas pasaulio planetų, kurios ke-lyja po plačiąją erdvę. Kaina tik 25c. Reikalaudami knygu, pinigų likut money orderiu arba įde-lyška. Stampu nepriimami. KESTINGA MEILE. — Laba puikus romantiškas vaizdelis ir tang-va perstatyti. Kaina 10 c.

AR VERTA BUTI TEISINGAI? Visada yra žmoniu, kurie stengiasi dora ir teisingai gyventi, bet koki jie gauna už tai atlyginimą ir koks jų likimas, — parodo visos tokio žmo-gaus istorija. Jo gyvenimas taip už-imantis, jog skaitosi, kaip gražiaus-ia pasaka. Tos knygos vardas Kovotojas už Teisybę Jeronimas Savanorilla.

Kas nori žinoti apie teisingo žmo-gaus vargus senovėje ir apie dvasi-kijos vargus, tam ši knygelė būtina reikalinga. KAINA TIK 25c. F. STROPUS, 6 Loring St., So. Boston, Mass.

Išsivandavoja vienas ar du raimai, su formišiais ar be formišių. Norin-tieji turėt gerus kambarius atsilau-kiute į "Laisvės" ofisa, 455 Grand St. (34-35) PUIKI DOVANA! Kas prisie 3 dolerius, tas gaus "Laisvė" ant metų ir dovana \$1.00 vertės knygu, arba "Karda" ant me-tų. Ta proga galite naudotis tik iki 31 d. gegužės. Dovanos bus duoda-mos tik naujoms skaitytojams. Pi-nigus siuokite šiuo adresu: M. Purvenas, 283 Pine St., Gardner, Mass. (33-40)

SENIAUSIA BUCERNĖ. Seniausia ir geriausia lietuviška bucernė, kur galima gauti ir viešose ir ekilandžiuose ir deary. Todėl kviečiu atsilankyti mano krautuven bus kiekvienas užganėdintas. JUOZAS RADZEVIČIUS. 28 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

CIA EINA APIE TAVO SVEIKATA. Ar jauči pagali kokį nors sunkumą viduriuose? Gal jau viduriai gerai nevirina ir nėra užtekinai seilių, kad maistą gerai suvirintų. Viduriuose pasilikta nesuvirintas valgis ir iš tos priežasties užkietėja viduriai, pranksta apetitas, pradeda galva skaudėti, liežuvis pasidaro bal-tas atsiduoda supuvęs kvapas. Jau-tėsi apsunktintas ir neturi nori prie gyvenimo ir t.t. Negerk karciosios druskos, nevertok jokių pigulki, nes sugadina vidurius ir vėliau ta pati bėda sugrįžta — užkietėjimas vidurių. Pasiliuosuok nuo tų vargų ant visados. Gerk mūsų KALWARYJSKIE (Kalvarijos) VYNAS GYDUOLĖ tai geriausias būdas nuo vidurių ir abelnai sustiprinimui organizmo. Geriausia gyduolė vyrams, moterims ir vaikams. KALWARYJSKIE (Kalvarijos) VY-NAS GYDUOLĖ yra užtvirtinta De-partmento Patentų Suo. Valstijų Washington, D.C. Kaina butelio tik \$1.10. Gaunama aptiekose ir visuose lietuviškuose skločiuose, pas agentus ar stačiai iš firmos. D. WRÓBLEWSKI AND CO. 196 East 4-th St., Dept. L. L. New York City. Sugrąžiname pinigus, jeigu kas da-rodys, kad mūsų Kalvarijos Vynas Gyduolė nėra tokia, kaip rašome.

Phone Stagg 3534 V. VAIVADAS. Aš norėčiau su jumis susipažinti. Meldžiu užel-ti. Adresas: 442 Grand St., Brooklyn

3A УСЛУГУ ВЪ ДОБРОМЪ ДѢЛѢ \$800.00. Другъ русскихъ, Американский филантропъ, желая по-мощь въ распространении про-свѣщенія между славянами въ Америкѣ, пожертвовалъ \$800.00 на призы за оказание содѣлствія въ этомъ добромъ дѣлѣ. Всякій безъ различія национальности, мущины, женщины и молодые во-всѣхъ городахъ, можетъ при-нять участие въ свободномъ отъ занятій преміа. Послѣ-щите оказать свое содѣлствіе и получить награду. Пиши-те въ Нюитъ, прилагая 3 сента марками на отвѣтъ и Вась вышлютъ всѣ подробности. Адресъ: Russian Com-mittee, 233 E. 17th Street, New York City.

ATYDAI BROOKLYNO IR AP-Linkės LIETUVIAMS. Taisau, namas kaip iš laukto, atstatuoju, cementuoju ir pentuo. Uo savo darbą garantuoju. Kainos pri-nimamos. Duodu rodą dykai. At-keikalavimo vaizuoju ir toliau. Be-keikale kreipkitės upatikai ar laika. PHANAS GRAZYS. Šapos adresas: 46 Power Street. Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1950 Greenpoint. Dr. H. Mendlowitz, 271 Berry Street. Gerai įsitęmūtį adresas: DR. H. MENDLOWITZ, 271 Berry St., Brooklyn, N.Y. Kampas So. 1-mos gatvės.

JOSEPH LIPMAN, M. D. Specialistas moterų ligų. 414 E. 50th St., New York, N. Y. OFISO VALANDOS: Iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 5 val. po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Egzamnavimas DYKAL. Mūsų piet ir nuo 7 iki 8 val. vakar. rama ir pasakome visus ligus ir po-geibotume. Iš kitur atvažiuojan-čioms ligoniams parūpiname visą lai-ctios. Reikalai esant, kreipkitės, net apžiūrėsim ir duosime prietaisus, rogd. Patarnavimas visai pigus, o utmorkite mano atsilank.

DR. J. LIPMAN. Vienas ofisas: 514 E. 60th St. Antras ofisas: 1945-7th Ave., arti 117th St., New York City.

Reikalinga VYRU mokintis. Darbą pasiūlysiu. Iš lauk informacija. Nosokoff's International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Brooklyn LABOR LYCEUM. DARBININKŲ ISTAIGA. Salės dėl Balio, Koncertų, Bak-kietu, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stiečius su naujaisiais įtaig-mais. Keturiuos bolii alleys. KAINOS PRIEINAMOS. 949-959 Willoughby Avl. Tel. 3842 Stagg.

Telephone 595 Greenpoint. Daktaras J. MISEVACE. Specialistas širdies ir Plaučių ligų. Nuo 8-10 ryte. Nuo 12-2 po piet. Nuo 6-8 vakara. 270 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

MACYS BROS. NAUDOKITĖS PROGA! Didelis išpardavimas Aisbakių, Vėzimakių, be-reičinkių ir daug kitokių daiktų pigiausia kaina. Išlygos lengvos \$1.00 SAVAITĖ!

Sykiu mokant, atidome-me fabrikos kainomis. rime skyrių gramafonų vairoas didumo. Pristatome į namus. MACYS BROS. 198-200 Grand Street, BROOKLYN, N.Y. Tarpe Driggs ir Bedford Ave's. Tel. 2372 Greenpoint.

TRISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA. Putianis receptas su dideliu atyda, neširdin, ar iš recepto Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienintelis lietuviškas aptieka. Receptai ir Manichinas vaistijoj. Gydomoji gult pūti, tokios tik pasiūlyti yra la-lamos. Galit reikalauti per la-ibus. a ad priklauso per apy-

K. BIDLAUSKAS. Aptiekorius ir Sveikatos 136 Broadway, kamp C Street. SOUTH BOSTON, MASS. Tel. So. Boston, 2104 ir 1112.

DAKTARAS LORENZ. VIENINTELIS SPECIALISTAS VYRIŠKŲ LIGŲ PITTSBURGHE. Kalba lenkiškai ir Ru-dikiškai. Ofiso valandos: Panedėliais, seredomis ir pėntnyčiomis nuo 9 val. iš ryto iki 5 val. vak. Utarninkais, ket-vertgalis ir subatomis nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakar. Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 val. iš ryto iki 2 val. po piet.

644 Penn Avenue. PITTSBURGH, PA.

ATYDAI BROOKLYNO IR AP-Linkės LIETUVIAMS. Taisau, namas kaip iš laukto, atstatuoju, cementuoju ir pentuo. Uo savo darbą garantuoju. Kainos pri-nimamos. Duodu rodą dykai. At-keikalavimo vaizuoju ir toliau. Be-keikale kreipkitės upatikai ar laika. PHANAS GRAZYS. Šapos adresas: 46 Power Street. Gyvenimo vieta: 522 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1950 Greenpoint. Dr. H. Mendlowitz, 271 Berry Street. Gerai įsitęmūtį adresas: DR. H. MENDLOWITZ, 271 Berry St., Brooklyn, N.Y. Kampas So. 1-mos gatvės.

JOSEPH LIPMAN, M. D. Specialistas moterų ligų. 414 E. 50th St., New York, N. Y. OFISO VALANDOS: Iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 5 val. po pietų. Nedėliomis pagal sutartį. Egzamnavimas DYKAL. Mūsų piet ir nuo 7 iki 8 val. vakar. rama ir pasakome visus ligus ir po-geibotume. Iš kitur atvažiuojan-čioms ligoniams parūpiname visą lai-ctios. Reikalai esant, kreipkitės, net apžiūrėsim ir duosime prietaisus, rogd. Patarnavimas visai pigus, o utmorkite mano atsilank.

DR. J. LIPMAN. Vienas ofisas: 514 E. 60th St. Antras ofisas: 1945-7th Ave., arti 117th St., New York City.

Reikalinga VYRU mokintis. Darbą pasiūlysiu. Iš lauk informacija. Nosokoff's International Barber School, 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.